

№ 7-8.

EESTI

APRILL, MAI
1924.

SPORDILEHT

6
M
A
R
K

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

MOMENT RUGBYVÕISTLUSEST PARIISIS.

HIND 50 MARKA.

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. 1.
Kõnetraat 187.

Ladu: Rütli t. 9.
Kõnetraat 602.

Soovitab hooajaks:
igasuguseid kergejõustiku ja
jalgpalli abinõusid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.
Täielikud võimlemissaalide sissesääded.
Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü. „ESTO“

Tallinnas, Pikk tän. 47. Tel. 10-02.

Vanem ja täielikum spordiabinõude kauplus Eestis. Soovitab hooajaks kõiki paremaid kodu- ja väljamaa spordisaadusi. Pidagu iga sportlane meeles, et üheks sportlase edu päätingimuseks on otstarbekokased ja asjatundlikult valitud spordiabinõud — mida ainult meie kauplus suuremal määral suudab pakkuda. „Esto“ on ühtlasi ka Balti spordiriistade vabriku esitaja Tallinnas.

EESTI SPORDILEHT

VÄSTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIIKMED: LEOPOLD TÕNISON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:

TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK.
1/2 " " 275 " "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 " "
ÜKSIKNUMMER 30 " "
VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.

TOIMETUS JA TALITUS:

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.
KÕNETRAAT 700, POSTKAST 70.

EESTI SPORDILEHT

Ilmub iga
15-daks ja 30-daks kuupäevaks.

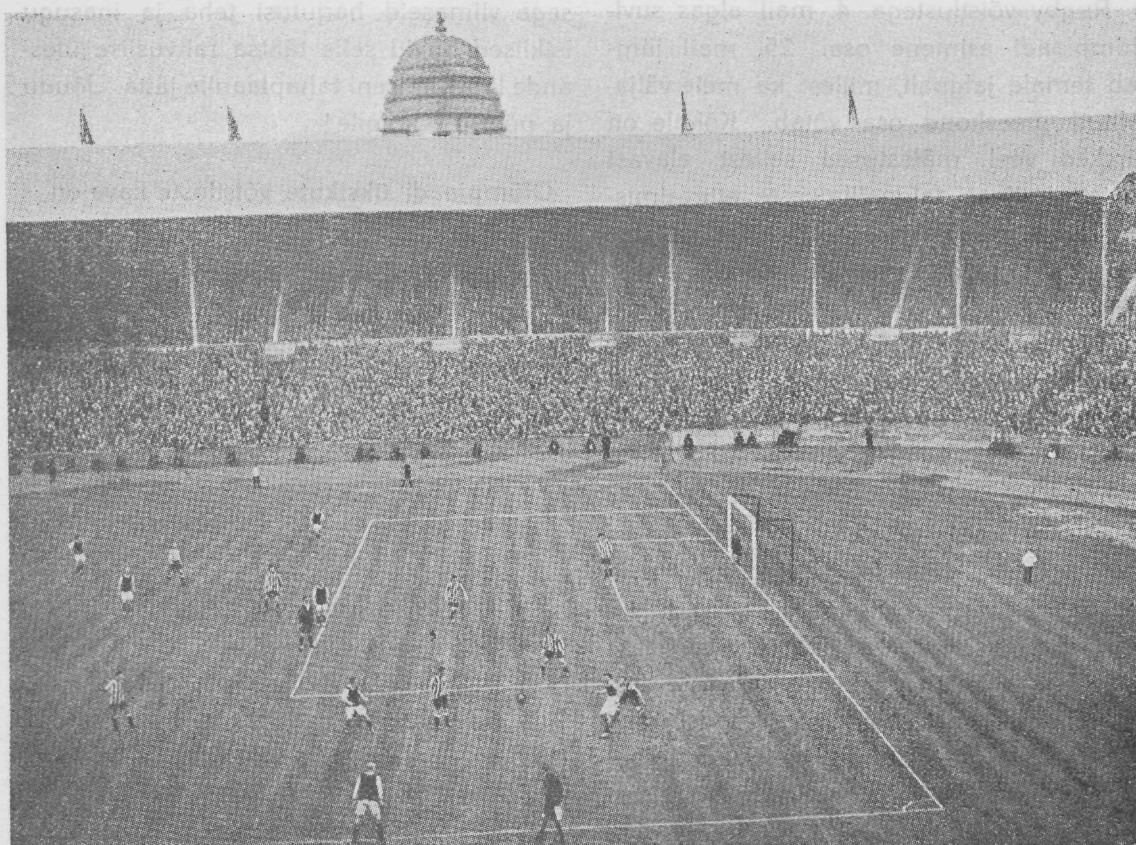
KUULUTUSTE HINNAD:

TEKSTI EES . . LHK. 6.000 MK.
TEKSTIS . . . " 8.000 " "
TEKSTI JÄREL. " 4.000 " "
LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VASTAVALT NENDE
SUURUSELE.

№ 7/8.

Aprill—Mai 1924.

V. aastakäik.

Moment Inglise karikavõistlusest Wembley staadionis, mille Newcastle United 2:0 Aston Villa vastu võitis.

OLÜMPIAAD ON KÄES.

Askeldustes ja ettevalmistustes olümpiaadi vastu on veerenud kiirelt päevade rida, kuni tähelpanematult oleme jõudnud praeguse momendini, kus võime öelda: Olümpiaad on käes. Juba kihavad kõik mandrid, raudteed ja aurikud on alustanud kogu ilma sportlaste kokkukandmist ja palavikulise õhinaga tehakse igal pool viimaseid ettevalmistusi Pariisi matkamiseks. 44 rahvust on oma osavõtu olümpiaadile lubanud ja kindlustanud seega sportlase konkurentsi sarnases ulatuses, millist ilm veel pole seni näinud.

Rugby võistlustega 4. mail algas suviolümpiaadi esimene osa. 25. mail järgneb temale jalgpall, millest ka meie väljalititud meeskond osa võtab. Kõigile on värsked veel mälestused sellest elavast huvist, millega jalgpallimeeste ettevalmistusi jälgiti ja soojast sõprustundest, millega kodumaa värvide eest väljaastujaid lahkumisel Tallinnas ja Tartus saadeti. Põnevusega ootavad nüüd laiemad ringkonnad oma lemmikutega otsustavat võistlust ookeanitaguse suurriigi vastu.

Juuni lõpul asub teele järgmine Eesti olümpia ekspeditsioon: kergesportlased ja maadlejad, kuna tõstjad juuli keskpaigas vast kodust lahkuvad. Need on meie spordi kaaluvamad löökosad, kes edukalt igasuguses konkurentsis julgevad võistelda ja seni ikka Eestit on kultuurrahvaste keskel esimeste seas hoidnud. Loodetavasti ei ole põhjust ka nüüd meie kodumaal pettuda oma tublimate poegade võimises.

Pariisi olümpiaad on Eesti sportlastele tegelikult kolmas. Antwerpenis esinesid

küll eestlased esimest korda iseseisva rahvana, kuid juba Stokholmis võistlesid mitmed paremad Eesti sportlased Vene lipu all. Edukamad neist olid maadlejad Klein ja Kaplur ja maratonijooksja Reimann. Antwerpenis pääsis Eesti ligi kolmekümne võistleva rahvuse hulgas 14-dale kohale, jättes enesest tahapoole mitmeid palju suuremaid riike. Loodame, et Pariisis Eesti 44 hulgast pääseb esimese kümne sisse. Selleks on aga kõigil olümpiaadi vastu valmistavatel sportlastel tarvis veel võimalikult suure hoole ja kiindumusega viimaseid harjutusi teha ja igasugu isiklikud huvid selle tähtsa rahvuslise ülesande läbiviimiseni tahaplaanile jätta. Jõudu ja püsivust kõigile!

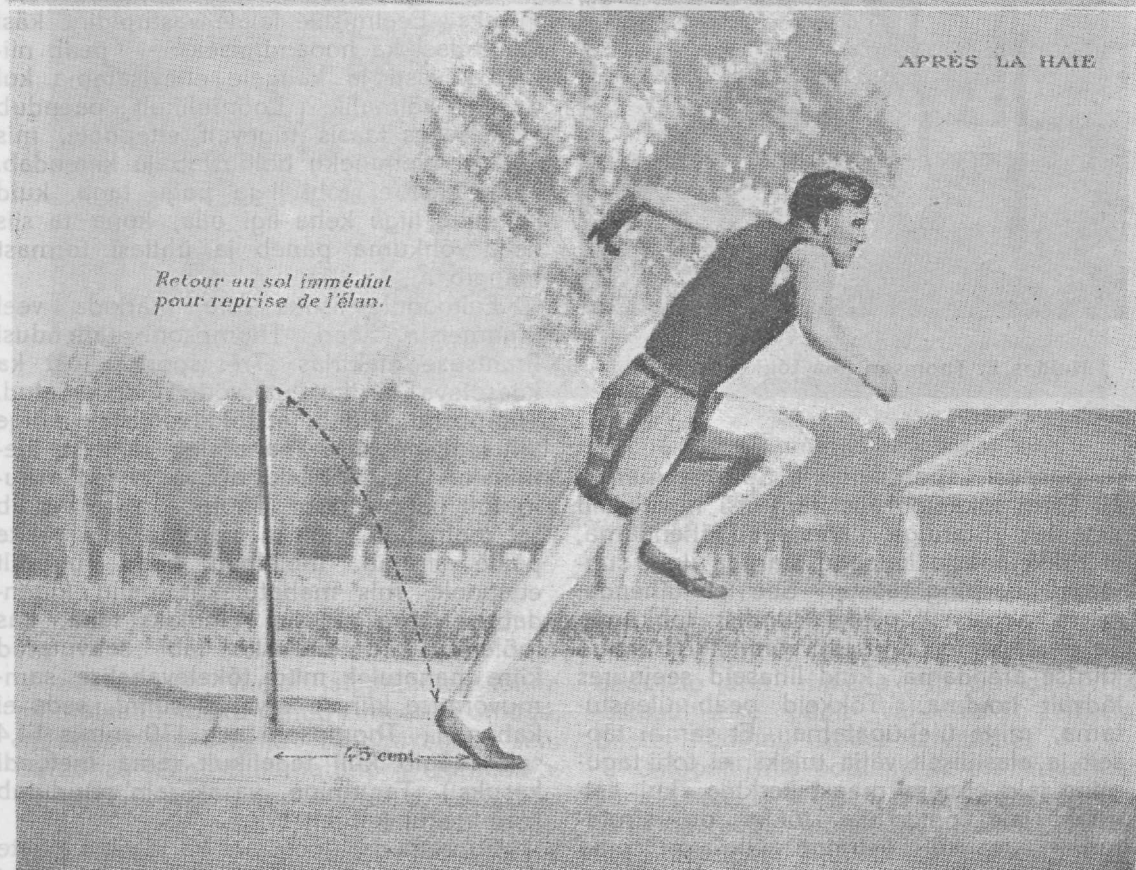
Olümpiaadi üksikute võistluste kava on järgmine:

3. maist	—	19. maini	rugby
25. „	—	9. juunini	jalgpall
19. juunist	—	4. juulini	polo
21. „	—	29. juunini	laskmine
28. „	—	8. juulini	vehklemine
5. „	—	13. „	kergejõustik
6. „	—	9. „	Prantsuse maadlus
10. „	—	13. „	vabamaadlus
10. „	—	26. „	purjetamine
12. „	—	17. „	modern viievõistlus
13. „	—	17. „	sõudmine
13. „	—	20. „	tennis
13. „	—	20. „	ujumine
15. „	—	20. „	poks
17. „	—	20. „	võimlemine
17. „	—	23. „	rahvusmängud ja Prantsuse poks
21. „	—	24. „	tõstmine
23. „	—	27. „	rattasõit.

TÖKKEJOOKSU TEHNIKAST.

Tökkejooks on üks kaunimatest ja populaarsematest spordialadest välismaail. Meil on ta paraku seni unarus seisnud, ei ole tõusnud sarnast tahtejulist sportlast, kes väsimatu hoolega oleks tökkejooksu tehnika kõva koore katki hammustanud, et kaunist sisu välja tuua. Tökkejooksule vastavaid sportlastüüpe lei-

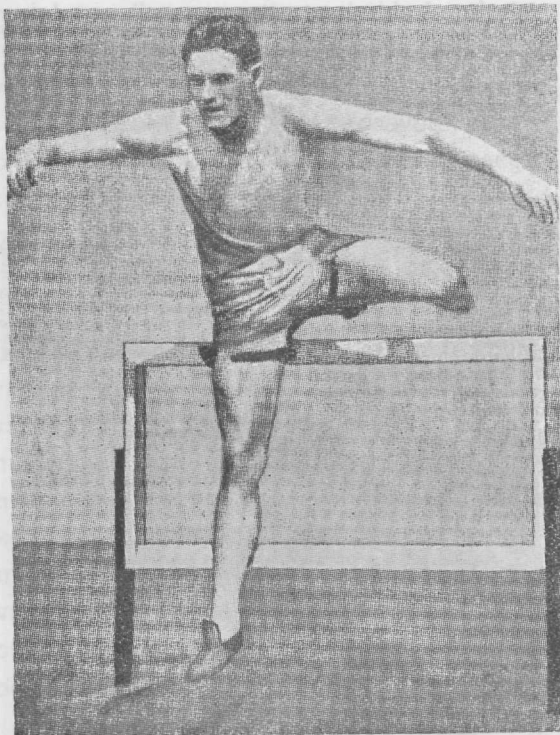
dub meil küllalt, s. o. mehi umbes 180 sm. kasvuga, kiireid ja hüppevõimsaid, näit. Pereversin, kuid tökkejooks ei ole seni suutnud nende huvi paeluda. Osa süüst langeb siin ka meie spordiorganisaatorite päale, kes tökkejooksu väga harva võistluste kavva paigutavad. Nii seisame praegu kurva fakti ees, et kodu-

Kuidas E. Thomson läheb tõkkest üle.

maa tõkkerekord 110 mtr-is on üle 17-me sekundi ja 400 mtr-is üle minuti, mis rahvusvaheliste andmetega võrreldes on õige alaväärtuslikud saavutused.

Olukorda peaks katsutama parandust tuua. Kõigepäält sagedamate tõkkevõistluste korraldamisega ja tõkketehnika selgitamisega. Viimast ülesannet katsuvad ka käesolevad read täita ja osalt täiendada L. Pihkala „Spordiõpetuses“ antud seletusi.

Kuidas E. Thomson jala tõkkest üle viib.

Shveitsi spordilehes „Sport“ märgib M. Grim tõkkejooksust järgmisi huvitavaid detaale: „Stardiga alates peab tähendama, et tõkkejooksja katsugu startida ilma suurema lihaspingutusega. See ei tähenda, et ta aeglaselt peaks stardist lahkuma. Ta peab kohe algusest võimalikult suure kiiruse arendama, kuid lihaseid seejuures lõdvalt hoidma. Tõkkeid peab üleastutama, mitte ülehüpata. Et samm täpselt ja elastiliselt välja tuleks, ei tohi tagumine jalg enne maast kerkida, kui eelmise jala pöid üle tõkke on sirutatud. Ja kui eelmine jalg on juba maha jõudnud, peab tagumine veel tõkke kohal vibutama. See nõuab igatahes suurt liigete paenduvust, mida ainult spetsiaal-

ettevalmistustreeninguga võib saavutada (Vaata L. Pihkala „Spordiõpetus“). Jooks peab stardist kuni finishini sündima pakkadel (varvastel), mitte kandadel. Eriti kiputakse eelmise jala tõuet kannaga tegema, kuid selle eest tuleb kõige tõsisemalt hoiatada.

Tõkkest üleastumisel ei tohi jalg mahatules nõtkuda, sest muidu kaotab jooksja tasakaalu ja elastitsiteedi, tõkkejooksu stiili kaks peamomadust. Jalg peab ettepoole kummardatud keha raskusest maa vastu pressitud saama. Siinkohal olgu ka tähendatud, et keha üldse kogu jooksu kestvuse kergelt ettepoole kaldugu.

Tagumise jala üleviimine tõkkest on tõkkejooksu tehnika raskeim osa. Algajad ja ka enamus vanemaid jooksjaid kipuvad teda üleviima sel kombel, et põlv kõrgemal on kui päkk, see aga tingib mahatulekul liiga väikse ja aeglase esimese sammu. Jooksja peab katsuma puusa, põlve ja päkka võimalikult horisontaalsesse seisakusse viia. Jalga peab seepärast nii palju kui võimalik küljepäele sirutama.

Kätetegevus on tarvilik tasakaalu hoidmiseks. Eelmisele jalale vastupidine käsi on ühtlasi ka hooandmiseks — peab niivõrd kõvasti ja kaugele ettevisatama kui vähegi võimalik. Loomulikult paendub keha selles faasis tugevalt ettepoole, mis tõkkest ülemineku hõlbustab ja kiirendab. Teine käsi ei tohi liiga palju taga, kuid ka mitte liiga keha ligi olla, kuna ta siis keha võnkuma paneb ja ühtlasi tormast mängib“.

Eeltoodule lisaks võib märkida veel ilmameistri Earl Thompsoni tähendusi Prantsuse ajakirjas „Très sport“, kust ka käesoleva artikli ülesvõtted on võetud. Thompson väidab, et tõkkejooksjale kõige tähtsam on kiire mahatulek tõkkest ülemineku järel. Selleks aitavad käed usumatult palju kaasa. Thompson ise viskab sel momendil, kui ta parema jala tõkke päale sirutab, mõlemad käed tugevalt ettepoole, mis mahatulekut palju kiirendab. (Raske on siin kindlaks teha, kas mõlema käe etteviske läbi saavutatud kiire mahatulek mitte tõketevahelise sammuvõtmise kiiruse arvel ei sünni, seda ei kahanda; Thompsoni aeg 110 mtr-is 14,4 sek. räägib küll tegelikult tema meetodi kasuks.) Tagumine, vasak jalg puudutab üleminekul kergelt tõket.

Suurem osa jooksjaid karta väga tõkete ümberpildumist ja tõsta jalga seepärast kõrgele. Thompsoni meelest on tõkkejooksja tähtsaim ülesanne intensiivselt

madalat tõkkeüleminekut harjutada. Thompson seab harjutusel tõkke servale kivikese ja viib selle üleminekul tagumise jalaga maha, seejuures tõket püsti jättes. Nii jõuab ta matemaatiliselt fikseeritud tõkkesammuni. Oma treeningumetoodi õigustamiseks juhib Thompson tähelepanu ka omaaegse kuulsa tõkkejooksu ilmameistri Forest Smithsoni pääle, kes kihla vedas, et 110 mtr-ist pooled tõkked kinniseotud silmadega ühtki ümber ajamata jookseb ja võistluse võitis, kaheksa tõket üle minnes. Oma uskumatu kindluse oli omandanud Smithson sel teel, et treeningul kaks pliatsit tõkke servale asetab ja

ühte ikka parema kannaga ja teist vasaku põlvega maha püüdis tõmmata.

Kõige tähtsam on Thompsoni meelest, et tõkkejooksja täielikult oma liigutuste üle valitseks ja kella mehhanismi punktipäälsusega liiguks. Kui siis nii üks atleet sarnase punktipäälsuse kõrval veel nobeldust omab 100 mtr. vabalt alla 11 sek. katta, võib ta Thompsoni rekordi ühe viiendiku sekundi võrra parandada.

Nii võib meie tõkkejooksjatele ainult harjutust ja harjutust soovida, et tarvilist täpsust ja enesevalitsemist omandada.

H. T.

Bethlehem Steel Company Football Club, kes 1916 aastal Euroopas võistlemas käis.

1. Mc Farlane, 2. Young, 3. Ferguson, 4. Kerr, 5. Highfield, 6. Carnihan, 7. Raeside,
8. Cox, 9. Terris, 10. Faulds, 11. Campbell, 12. Rattray, 13. Mc Niven,
14. Maxwell, 15. Grainger, 16. Goldie.

AMEERIKA JALGPALLIST.

Saatus on meie jalgpallimeeskonna olümpiaadil kokku viinud Ameerika omaga, meeskonnaga, kelle mänguvõime seni Euroopas kõige tundmatum ja tumedam, ja kelle kohta mitmesuguseid ennustusi kuulda. Selge pildi Ameerika mänguvõimest annab muidugi matsh Ameerika—Eesti ise, mis pea sünnib, kuid seni ei ole huvitusega Ameerika jalgpallisportidist väikest ülevaadet teha Ameerika ametliikude

andmete järel millena siin Spaldingi kirjastusühisuse poolt väljaantud „Official Soccer Football Guide“ tarvitame.

Jalgpalli, mis populaarne on Ameerikas sõna „soccer“ all, on mängitud sääl juba kauemat aega, nimelt 1886. aastast saadik, kuid edenema hakkas ta hoogsalt alles pääle Stokholmi olümpiaadi ja 1913. aastal asutati Ameerika jalgpalliliit, United States Football Association (USFA). Samal aas-

tal pandi ka jalgpalliliidu poolt välja rändav auhind meistrivõistlustele, „National Challenge Cup Trophy“, mis kuni käesolevani paremate meeskondade vahel rändab. 1913. aastal oli meistrivõistlustest osavõtivate meeskondade arv 40, kuid läinud aastal juba 128, nii et teda praegu õigusega Ameerika „rahvuslikuks“ mänguks võib nimetada. New-Yorgist, Bostonist ja Philadelphiast, kus ta varemini harrastamist leidis, on ta nüüd üle kõigi ühisriikide laiali lagunenud. Samuti on praeguste jalgpallimeeste hulgas suurem osa sündinud ameeriklasi, mitte sisserännanud, nagu varem. Eriti hoogus on jalgpall koolides ja klasside vahelised võistlused on sagedased. Siiski kurdavad ameeriklased asjatundjate juhatajate ja välisvõistluste puuduse üle, mis jalgpallisporti täiel määral õitsele võiksid viia.

Senised karikavõitjad on olnud:

1913—14 a.	— Brooklyn Field Club
1914—15 „	— Betlehem Steel Company
1915—16 „	— Betlehem Steel Company
1916—17 „	— Fall River Rovers
1917—18 „	— Betlehem Steel Company
1918—19 „	— Betlehem Steel Company
1919—20 „	— Ben Millers
1920—21 „	— Robins Dry Dock F.C., Brooklyn
1921—22 „	— Scullin Steel F.C., St. Louis
1922—23 „	— Paterson F.C.

Liigivõistlustel (League), mida Inglismaa eeskujul peetakse oli meeskondade seis läinud aastal:

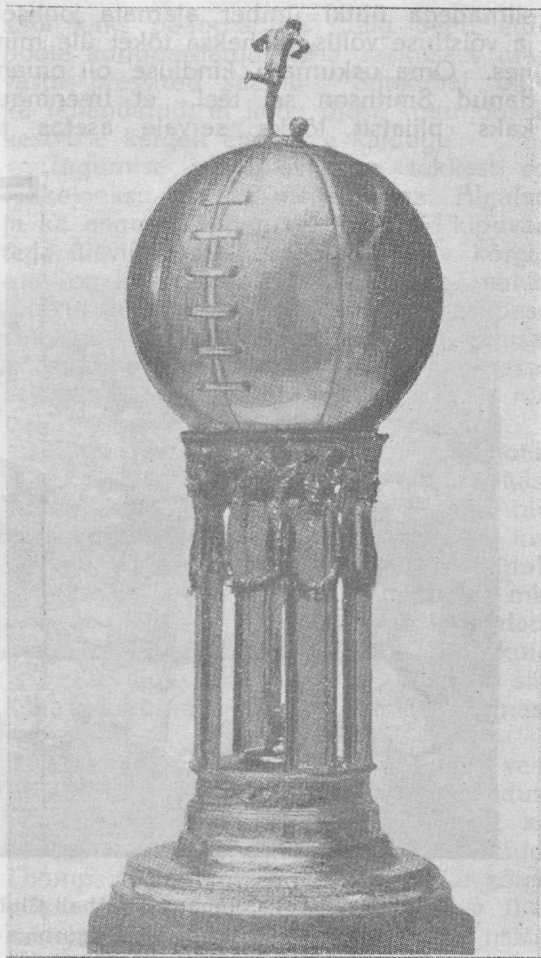
J. & P. Coats F.C.	44 punkti
Betlehem	42 „
Fall River	35 „
New York	24 „
Paterson	22 „
Brooklyn.	15 „
Harrison	10 „
Philadelphia	8 „

Paremad väravakütid liigivõistlustel olid: Daniel Mc Niven, Betlehem, 28 väravat; Thomas Fleming, Pawtucket, 22 v.; Harold Brittan, Fall River, 18 v.; John Reid, Fall River, 15 v.; Archie Stark, New York, 15 v.; William Shepard, Pawtucket, 13 v.; Frank McKenna, Paterson, 12 v.; Bart McGhee, New York, 10 v.; Thomas Duggan, Paterson, 9 v.; Percy Andrews, Philadelphia, 8 v.

Rahalisest aruandest on näha, et Ameerika jalgpalliliidu sissetulekud on olnud läinud aastal \$ 25,871.97 ja väljaminekuid \$ 9,605.88, ülejääk \$ 16,266.09 (6 miljoni 180 tuhat Emk.). Jalgpalliliidu aineeline seisukord on seega häa.

Olümpiaadi jalgpalli turniirist osavõtmise küsimus oli 20. veebruaril juhatuse koosolekul harutusel, kus jaatav resolutsioon vastu võeti ja ringkirjalised üles-

kutsed liitunud ühingutele laiali saadeti. Veebruari lõpuks, mil tarvitav väljaanne ilmus, oli olümpia reisiks sissetulekuid tulnud \$ 567,23 (215.547 Emk.). Ameeriklastele teeb muret, et paljud paremad Ühisriikide jalgpallimängijad sisserännanud ja alles hiljuti naturaliseerinud on, kellel rahvusvahelise olümpia komitee otsuse

National Challenge Cup trophy, Ameerika jalgpalli esivõistlustel väljamängitav rändav auhind.

järele Ameerika esitamine olümpiaadil keelatud. Samuti on hulk jalgpallimehi elukutselised basepalli mängijad, kes jällegi selle tõttu esitusmeeskonnast välja langevad. Kahtlemata tuleb täpselt olümpiaadi nõuete kohaselt kokkuseatud meeskond tuntavalt nõrgem sellest, milline kõigist parematest mängijatest koosnev, rahvuse ja elukutselikkuse pääle vaatamata, võiks olla.

Scullin Steel Football Club, St. Louis, parem Ameerika jalgpallimeeskond.

1. E. Mulvey, 2. G. Bentley, 3. J. Nilan, 4. H. Oellermann, 5. L. Zarchel, 6. A. J. Brady,
7. J. Mc Connell, 8. L. Diel, 9. J. Hennessy, 10. T. Mitchell, 11. J. Brannighan,
12. E. Schwarz, 13. J. Rooney, 14. Ch. Bechtold, 15. A. Oberle.

RUGBY.

Praegu käib Pariisis olümpiaadi rugby (loe: rögbi) turniir. Meile on see spordiala täiesti võõras, väljamaal aga kaunis populaarne ja kohati oma kaksikvenna — jalgpalliga esikoha pärast võistlemas. Eriti on rugby harrastatav Inglismaal, Prantsusmaal ja Ameerikas, kuna viimastel aastatel ta ka Saksamaal ja Rumeenias on laiali lagunemas. Üldiselt aga ei ole ta tuleviku sport, mida asjaolu tõendab, et olümpiaadi rugbyvõistlustele kõigest 3 rahvust üles on annud. Kuulduste järel kavatakse teda edaspidi olümpiaadide kavast välja jätta. Olgugi, et meil erilist huvi rugby propageerimiseks Eestis ei ole, peame kohuseks ometigi oma lugejaid rugby, kui spordialaga, mil teatud seisukoht praegu spordiilmas on, lühidalt tutvustada.

Nagu juba eelpool tähendasime on rugby kaksikvend meil harrastatava (association) jalgpalliga. Mõlemad põlvnevad ühisest ürgjalgpallist (Kreeka episkyros'est või Rooma harpastum'ist), mis Cäsari legioonide läbi Briti saartele kanti ja sääl rohkelt harrastatavaks sai. Ajajooksul on temast kaks erinevat tüüpi välja kujune-

nud. Teetulbaks rugby, ja jalgpalli lahku minekule sai 1863 aasta, mil Londonis jalgpalliliit asutati, kuid juba tuntavalt varem võis kahes mängusüsteemis vahet teha. Nimelt seisab peavahe ses, et rugby võib käte ja jalgadega mängida, jalgpallis ainult jalgadega. Sellest põhimotiivist on hiljem väljaarenenud terved keerulised mängusüsteeme defineerivad kodeksid.

Esimene offitsiaal Inglis rugbyklubi — Old Blackheath Football-Club asutati 1859. aastal ja 1871. aastal moodustasid eelnimetatu ja Richmond-Club juba rugby liidu — Rugby Football Union. Praegu on aga rugbyt harrastavate seltside arv suur ja muidugi ka vastav rahvusvaheline liit olemas.

Rugby erinevise tundemärkideks jalgpallist on päälle eelnimetatud kätega mängimise vabaduse veel: 1. vastast võib kinni hoida kätega ja takistada, 2. mängijate arv meeskonnas on 15, 3. mänguvälja erinev markeerimine, 4. pall on ovaalne ja teda on tarvis värava saavutamiseks värava ülemisest osast läbi lüüa, 5. mängu ei võideta mitte väravate arvu vaid punktidega.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõigi odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Villemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja

A. Kukk, Helsingis.

Mängu käigust võib järgmist nimetada: Pall lüüakse keskelt õhku ja seda püütakse käte ja jalgadega vastase väravaliinile ajada. Kui seda tehakse kätega, siis peab pall üle väravaliini viidama ja väravasse maha pandama, kui seda aga tehakse jalgadega, siis peab palli üle põikpuu, mis 3 meetri kõrgusel, ülemisest värava osast läbi lööma. Värav on 5,6 mtr. lai. Mängu kestvus on 2×35 minutit, mille vahel 10 minutiline paus. Mängu loetakse punktide järel. Iga väravakatse loetakse 3 punkti, iga värav karistuslöögist samuti 3 punkti, iga värav katsest 5 punkti (katset ennast ei arvestata seejuures enam), iga teine värav 4 punkti. Mäng juhib vahekohtunik ja 2 liinimeest.

Mängijad on kohtade järel: 8 tormajat (forwards), 2 poolkaitsjat (half-backs), 4 kolmveerandkaitsjat (three-quarter-backs) ja 1 täiskaitsja (full-back).

Väravakatse määratakse meeskonnale siis, kui ta selle teeninud on määrustes ette-

nähtud korras. Pallikandja asetab palli kohtuniku poolt määratud kohale, kusjuures vastased oma väravaliini taha asuvad. Niipea kui aga pall mahapannes maad puutub, võivad nad välja jooksta. Loomulikult peab löök siin osavalt ja kiirelt tehtud saama. Et väljajooksjaid eksitada, heidab enamisti palli mahapanija pikali, et maapuutumise momenti varjata ja hoiab oma väikse sõrme palli ja maa vahel, missugusest seisakust teine kaasmängija löögi toimetab. Väravakatse antakse harilikult vale mängu või eksituste eest.

Omapärane kombinatsioon rugbys on „tihnik“ (scrummage), mis selles seisab, et mõlema poole tormajad vastamisi kummargil üksteise vastu seistes mingi elava hunniku moodustavad ja jalgadega palli „kruvides“ (screwing, wheeling) seda edasi-tagasi ajavad, et hunniku nõrgemast kohast oma poolkaitsjate kätte mängida, kes sellega siis edasi tormavad

Ka off-side määrus mak-sab rugbys. Nimelt ei tohi hunnikusse vastase mängu-poolt tulla, ja ka mitte palli mängivast omast mehest otsejoones eespool seista. Kui mängija on off-side'is, siis ei tohi ta seni jooksta, vastaseid takistada ega palli puutuda, kui ta off-side'ist vaba on. See sünnib siis, kui vastaspool palliga juba üle 5 meetri jooksnud on, või seda mänginud. Ka sel juhusel, kui see oma mees, kes palli temast tagapool mängis, temast mööda on jooksnud.

Nagu lugejad käesole-vast väiksest ülevaatest

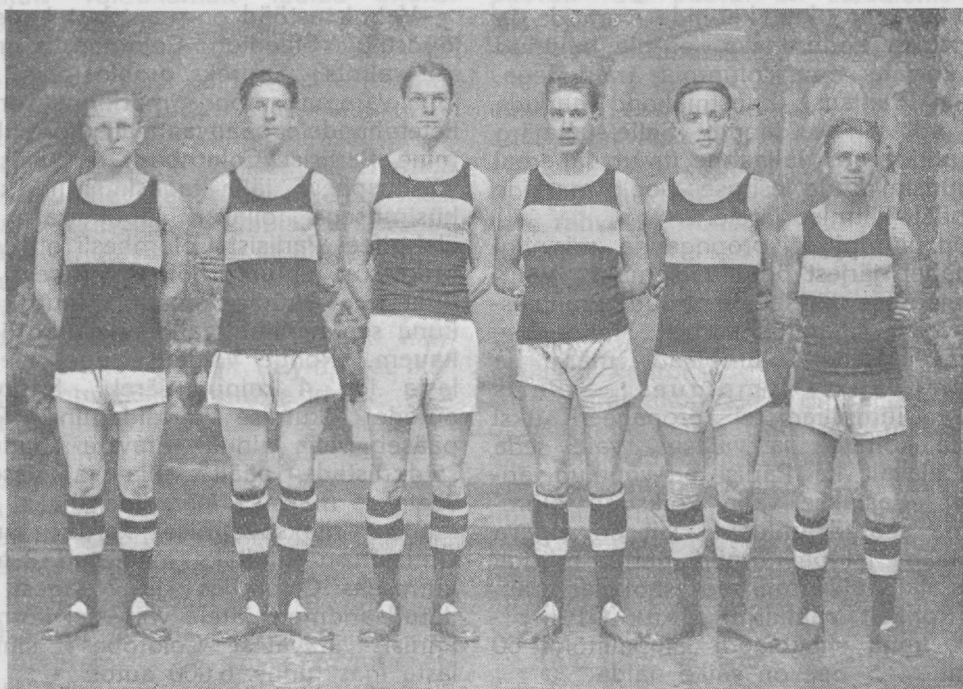
Rugby. Hunnik või tihnik.

Rugby. Väravakitse.

jälgida võivad, nõuab rugby enam välja-arenenud keha ja jõudu, kui jalgpall. Käte ja ülemise keha pääle langeb just vastutusrikkam ülesanne: vastast kinnipidada. Ka mängitakse rugby's üldse enam käte kui jalgadega, sest palli mängitakse harilikult kõrgelt ja kõrgelt on muidugi hõlpsam seda kätega teha. Päämäng langeb pea täiesti välja. Kui rugby'l keha arendamise mõttes enam voorusi on kui

jalgpallil, on tal suureks miinuseks sagedased vigastused, mis siin ilma ühegi kuritahteta tihti juhtuvad. Üldse on ta oma iseloomu poolest enam robustim, toorem ja ei võimalda sarnast kõrget nautingut, kui näit. täiuslik, puhas kombinatsioonimäng jalgpallis on.

Läti korvpallimeeskond, kes Eesti meeskonda Tallinnas 20:16 võitis.

8. OLÜMPIAAD.

EESRIIDE KERKIMISEL.

(„SPORDILEHE“ KHASTÖÖLISELT PARIISIST).

Iga läheneva päevaga keerleb sportline liikumine ja huvi selle kohta järjest kasvava kiirusega ümber suure tsentri, milleks on Pariisi olümpia mängud. Pariisi bulvaarid ja avenüüd on kirevad olümpiaadi värvilistest reklaamplakaatidest. Prantsuse postivalitsuse poolt on väljalastud ametlikud olümpia postmargid, mis Prantsusmaalt väljaminevatel kirjadel läbistavad praegu tervet maailma. Kuid on tõsi, et neil markidel olevad kujutused on õige igapäevased ja nõrgad. See asjaolu on Prantsuse presses väljakutsunud ühise marutormi. Näiteks tungis „L'Intransigeant“ suures kirjutuses kõige ägedamalt postivalitsuse kallale, kes need margid omapääd välja on lasknud. Leht kirjutab, et markide joonistus on raske, vulgaarne, banaalne jne. Edasi on nim. lehe kirjutuses öeldud, et Prantsuse olümpia margid on kõigi maailma rahvuste markide seas kõige näotumateks, kuna nende olümpia markide kõrval Vene enamlaste margidki on chef d'oeuvre. Need olümpia margid rändavad mööda maailma ja näitavad, et Prantsusmaa, kes kaunide vormide ja luksusteoste kodumaaks, ei ole suutnud seda korrata oma olümpia markidega. Juba on Prantsuse kunstnikkond markide vastu protesti avaldanud. Selle tagajärg on, markide uus väljaanne ilmub lähemal ajal kunstnikkude esituse poolt markide kava hääkskiitmise järele.

Kuid olümpiaadi propoganda, mis niigi suur, läheb järjest populaarsemaks. Valitsuse määruse järele on nüüd Prantsusmaal igas sigarettidekarbis sini-punase kirjaline erisedel olümpiaadi märgi ja kirjaga: „Jeux Olympiques — Paris 1924“. Olümpiaadi ei propageeri üksi olümpia komitee ja valitsus, vaid seda teevad elavalt ka Pariisi ettevõtlikud ärimehed. Lastakse välja kõiksugu olümpiaadiga seotud artikleid. Nii on algava olümpiaadi jalgpalliturniiri puhul müügil näiteks jalgpallivormilised shokolaadimunad. Rohkelt päälkirju „Jeux Olympiques“, kuna shokolaadi jalgpallitükk 60 santiimi . . . See on väike näide.

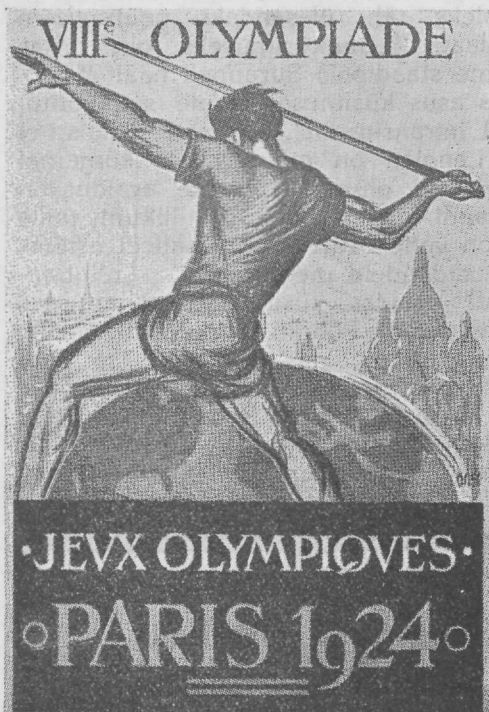
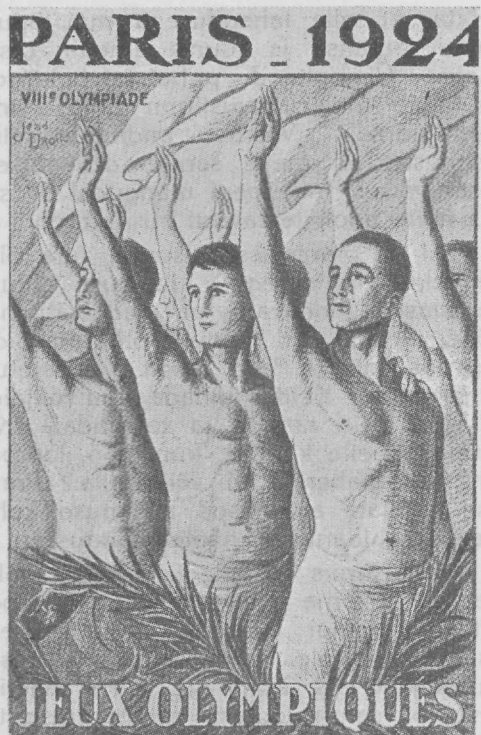
Pariisis on loomulikult palju kõnet sellest väljamaalaste hulgast, kes mängude

ajaks Pariisi tulevad. Kirjutatakse, et olümpiaad, „l'Exposition universelle du muscle“, toob Pariisi enam kui 40-nest rahvusest kokku 300.000 külalist. Siin tähendatakse, et raha kaudu, mis väljamaalased Pariisi kaasa toovad, frangi kurs jäle veidi tõusta võib. Kuid edasi tunnistatakse veel, et pariislastel, kes ei ole võõrastemajaomanikud, restoraanipidajad, teatridirektorid, tuleb sel väljamaalaste ujutuse ajal vastuvõtta elukalliduse ja raskuse rekordi.

Mängude ajaks Pariisi tulevate väljamaalaste kohta töid Pariisi lehed teate, et üksi ameeriklasi koguneda Pariisi 500.000! Selle teate kohta, mis pärit Ameerika lehtedest, tähendab „Paris-Soir“ tagasihoidlikult, et see arv näib veidi suur olevat. Kuid leht leiab, et ameeriklastel, kes oma atleete Pariisis usuvad näha tugevalt võitvatena, on kõige suurem huvi mängude vastu ja tuleb pidada võimalikuks, et suurema osa Colombes'i päältvaatajate kogust moodustavad ameeriklased.

Valmistustööd on prantslastel edenenud jõudsalt. Staadion Colombes'is on aegselt valmis. Suureks probleemiks, millest juba varemalt mõnda märkinud, on kümnetuhandete päältvaatajate korralik juhtimine Pariisist Colombes'i ja säält päälle võistluspäeva järele tagasi. Kuid ka selle küsimusega ollakse lõpukorral. Uuel elektriteel Pariisist Colombes'i on esimene proovisõit tehtud. Sõit Colombes'i kestab uuel teel kümnekonna minuti ümber, kuna see harilikul raudteel vältab ligi pool kauem. Ronge võidakse uuel teel väljalasta iga 4 minuti järel. Raskem oli autode liikumise korraldamine. Pariisist pääseb välja ainult värvate kaudu, kus sõiduriistade päält välja- ja sissesõidul võetakse maksu. Mängude ajaks lihtsus-tatakse maksuvõtmise korda tuntavalt. Ühtlasi on kindlaks määratud 2 teed liikumiseks Colombes'i ja 2 tagasi. Avaldatud andmete järele võib sel korraldusel Pariisi värvatest Colombes'i sihis läbi lasta igas tunnis 6.000 autot.

Prantsuse spordijuhid otsivad olümpiaadi korraldustöö kõrval kõige südika-

Pariisi olümpiaadi plakaadid.

malt uusi tähti, kes mängudel Gallia kukke võimalikult võidukamalt laulda aitaks. Katsevõistlused on igal pool, ka Prantsuse asumail, nagu Alshiiiris. Osavõtjaid, näit. kergejõustikus, alati hiigla arv — mitu sada. Kuid kes puuduvad, need on uued oodatud „star'id“. Siiski otsitakse ja treeneritakse kõige palavikulisemalt. Mõned noored spordile andunud algajad, kes endid juba rahvuse „olümpia lootustena“ tunnevad, kirjutavad spordilehtedele oma võimistest ja lubavad kõik rahvuse hiilguseks välja panna. Võib nimetada, et „L'Auto“ sai viimati ühelt, kes end nähtavasti peab ka „espoir olympique'iks“ (olümpia lootuseks), järgmise kirja: „Ma jooksen 100 meetrit 2 minuti 26 sekundiga nelja käpukil, ka olen ma üks „espoir olympique“?“ „L'Auto“ vastas kirja kirjutajale selle pääle: „Tunnete Teie Darvini teooriat?“ See kiri olümpia lootuste otsimistelt on kenaks kurioosumiks.

Tähtsa küsimusena on rida Pariisi lehti praegu harutamas, kes on Prantsuse atleetidest kõige kohasem olümpia mängude traditsioonilise töötuse avaldajaks. Teatavasti sünnib mängude pidulik avamine

5. juulil, kergespordi võistluste alguse eelpäeval. Sel päeval on staadionis kõigi osavõtivate rahvuste üldine atleetide defilee, rongikäik. Ringi tegemise järele ümber staadioni koguvad osavõtivate rahvuste atleetide esitajad oma rahvuslippudega aatribüüni ette. Siis tuleb ühel Prantsuse atleedil, kui mängusid korraldava rahvuse esitajal, rahvuslippude langetusel osavõtivate rahvuste nimelt öelda pidulik töötus ausaks ja sõbralikuks võistlemiseks.

Küsimuse tõstis üles „L'Echo des Sports“. Leht küsis: „Kellele anda see sõna ja klassiline liigutus? Kes saab selleks jumalatest valituks?“ Tunnistati, et Prantsuse olümpiakomiteele on selle küsimuse otsustamine delikaatseks ülesandeks. Esialgu nimetati kolme võimalikku kandidaati: Lucien Gaudin (Prantsuse ja ühtlasi üks ilma kuulsamatest vehklejatest), Geo André (üks Prantsuse parematest tõkkejooksjatest ja ühtlasi eriti tuntud Prantsuse spordiajakirjanik) ja kolmandaks Paoli (Prantsuse kuulitõuke meister).

Kuid küsimus võttis suure hoo. „L'Echo des Sports'i“ järgmise kirjutuse päälkiri kuulutas: „Kohta naistele! Kas töötuseandjaks Suzanne Lenglen (naisilmameister

tennises)?“ Leht leidis, et Suzanne Lenglen oleks täh. ülesandeks neutraalsem kandidaat. Lõpuküsimuseks oli: „Kas kuuleme staadionis Suzanne'i häält?“

Siis asus küsimuse kallale suur õhtuleht „L'Intransigeant“. Viimane leidis, et „Mlle Lenglen on meister, kes kõrgemal klassi, kuid olümpia töötuse avaldus on oma laadi poolest kõige rüütlikum, mille tõttu on vähe usutav, et naisatleet esitaks hulka sadandeid meesatleete“. „L'Intransigeant“ avaldas küsimuse harutamiseks suurt energiat. Pöörati kandidaatide poole, et teada saada, mis viimased ise oma võimaliku kõrge austuse osaliseks saamise kohta arvavad. Arvamised tõi täh. leht ühes kandidaatide piltidega. Paoli't leidis „L'Intran'i“ reporter tema ametikohal,

oodata, et selle lahendusega mai lõpuks lõpule jõutakse ja juunis ametlik otsus tehakse. Ülemaltoodu puhul tuleb küsida, kes hoiab meie rahvuslippu töötuse andmise juures? Vastuse andmine selles küsimuses on meile samuti delikaatseks ülesandeks. Antverpeni mängudel oli selleks meie poolt teatavasti H. Tammer.

Veel on prantslased asunud ühe õige põhjaliku tähtsusega küsimuse juure. Prantslased loodavad, et nad vähemalt mõnel üksikul alal omavad olümpiavõidu. Küsimus, mis „L'Auto“ poolt ülestõstetud, on järgmine: Kuidas tänada oma võitjaid? Mil viisil neid tänada ja tervitada? Kas annetada neile karikas, kunstitöö, loorberi pärg, väärtfabereid või väike villa? Prantsuse lugejate arvamised küsimuse kohta tulevad avaldamisele päle mängusid.

See küsimus on jällegi ka meie jaoks. Teame, et oma Antverpeni ja Göteborgi võitjatele mingi iseäraliku tunnustusega vastanud ei ole. See küsimus seisab tänava jälle ees, kuna meil oma atleetide kohta on samu lootusi, mis prantslastel. Initsiatiiv võitjate atleetide tervituse ja austuse küsimuses kuulub loomulikult üheks osaks meie olümpia komitee valdkonnast. Olümpia komitee on meil, sama nagu suurriikides, ülemorganisatsiooniks, kelle valdkonnas rahvuse sportlase liikumise eest hää seismine ja talle väärilise tunnustuse võimaldamine.

Mängude ajal Pariisis pidamisele tulevatest suurokkuastumistest on nimetada rahvusvahelist spordi presse kongressi. Selle pidamise ajaks on ettenähtud 3. ja 4. juuli. Prantsuse olümpia komitee juures olevas kongressi korraldavas komisjonis on väljatöötamisel spordipresse rahvusvahelise uniooni statuut, mis kongressile esitatakse. Spordiajakirjanikke tuleb mängudele veel laialdasemalt mailt, kui seda on atleetide osavõtt. Erikorrespondente tuleb kõigilt viielt kontinendilt ja seda ka nende vähematest riikidest. Nii tuleb muu seas spordiajalehemehi isegi Bataaviast, kelle spordihuvist Euroopal, võib ütelda, aimu pole olnud.

Erikorrespondentide hulk kinnitab uuesti seda suurt huvi, mille osaliseks sport saanud kõigi rahvuste juures. Spordi ajalehemeestel seisab jälle ees huvitatute hulgale edasianda olümpia sündmuse eesriide kerkimisest, mängude algusest kuni nende järelkajani.

Pariis, 1. mail.

O. L.

Graveerimise, emailleerimise
ja kullasepa töökoda

R. REKKOR

Tallinnas, Nigulisti t. 18
(hoovi peal) valmistab
kõikidele spordi liitudele,
ühingutele—rinnamärke,
ohvitseridele kokarde ja
trafarette.

magasinis parfüümi flakoonide taga. Paoli tähendas: „Mina? Ma oleks väga õnnelik!“ Samuti olid samal arvamisel ka teised kandidaadid.

„Paris-Soir“ asus küsimust lahendama teiselt positsioonilt. Leht pööras oma lugejate poole sellekohase ankeediga, mille tulemused selgumisel. Igatahes on küsimus suureks päevasündmuseks. Võib

OLÜMPIA MÄNGUDE ALGUS.

RUGBY TURNIIRI ESIMENE MATSH.

Olümpiaadi rugby turniir.

4. mail alganud rugby turniiriga avati Pariisis Colombes'i staadionil Pariisi olümpia mängude periood, mis kestab juuli lõpuni. Rahvusteks, kes mängivad rugbyt kõige suurema eduga ja kõige kauemat aega, on Suur-Britannia 4 rahvust: Inglismaa, Shotimaa, Wales ja Iirimaa. Nende rahvuste kõrval on suurteks rugby maadeks Briti dominioonid: Austraalia, Üs-Meremaa, Lõuna-Aafrika ja Kanaada. Kuid need maad puuduvad olümpia rugby turniirilt täielikult. Loodeti vähemalt Iiri osavõtu pääle, kuid viimane talitas Briti teiste rahvuste viisil ja jäi samuti eemale. Osavõtjateks olümpiaadi turniirist on 3 rahvust: Prantsusmaa, Rumeenia ja Ameerika Ühisriigid. Neist kolmest on Prantsusmaa seni omanud kõige rohkem internatsionaalseid võistlusi. Nii on Prantsusmaa seni iga-aasta regulaarselt pidanud võistlusi Briti saarte nelja rahvusega. Rumeenia rugby on noor. Ta sündimisajaks on 1913. a. Rugby töid Rumeeniasse viimase üliõpilased, kes oma õppimisel Prantsusmaal Prantsuse klubides rugbyt mängima hakanud. Ida- ja Kesk-Euroopas tuleb Rumeeniat praegu siiski pidada tugevaks rugbymaaks. Seda tõendavad rumeenlaste suured võidud Poola rugby-mängijate üle, kuna rumeenlased oma rugbyga edukalt võistelnud ka Saksamaal. Kolmandaks turniirist osavõtjaks on Ameerika Ühisriigid. Viimase rugbyt peetakse ühemeelselt väga kõrgel järjel seisvaks, kuid selle juures tunnistatakse Ameerika rugby mängu erilist loomu. Ameerikas on rugby juures domineerivaks kõige suurem jõu väljapanek. Teatavasti on ameeriklased sel alal meistriks, kuna nende atleedid on peaaegu terve maailma omadest kõige jõuküllastemateks. See asjaolu annab Ameerika rugby võistlustele suure teravuse, mida saadab päältvaatajate kõrge pinevilolek.

Kergelt oli eeldatav, et turniiri nõrgemaks meeskonnaks on Rumeenia. Esimese koha pärast tuleb võistlus Ameerika ja Prantsusmaa vahel. Prantsusmaad tuleb Euroopa kindlal maal pidada rugby alal paremaks. Briti saarte mängijatest on nad järele, olgugi, et prantslased shotlaste, inglaste ja iirlastega paiguti edukalt on võistelnud. Ainult Walesi meeskonna vastu

on prantslased seni kaotanud alaliselt. Kuid oma võrdlemisi hea rugbyklassi pääle vaatamata on prantslased ameeriklaste vastu võistlusesse astudes rahutud. Prantslased märgivad, et Ameerika rugby mängijad on täiesti omapärased, kuna Ameerika rugby on vähe ühist selle rugby mänguviisiga, mida praktiseerivad britlased ja prantslased. Prantslastel on, nii ütelda, hirmu Ameerika mängijate ees. Ühisriikide meeskond on peaaegu tervelt Kaliforniast. Nende mängijad on kõik välja paistvalt tugeva kehaehitusega ja keha kaaluga 80 kilo ümber. Prantsuse lehed teatavad koguni, et osa Ameerika mängijatest esimest korda rugbyt mänginud alles paari nädala eest Inglismaal, kus ameeriklased läbisõidul väikseid ja pehme mänguviisiga treeningmatshe pidasid. Asjaolu, et osa Ameerika mängijatest alles nüüd Inglismaal oma esimesi matshe pidasid, tulla seletada sellega, et ameeriklased oma rugby meeskonna väljapanekuks on lihtsalt kokkuvõtnud Ameerika populaarsema mängu base-balli mängijaid, kes igasugustest võistlusolukordadest eduga läbikäinud ja sellena rugby jaoks kõige kohasemad.

Esimene ameeriklaste esinemine on 11. mail, kus neil matsh Rumeeniaga. Matsh Ameerika — Prantsusmaa (finaal) leiab aset 18. mail.

Märkida tuleb, et 1920. a. Antverpeni mängude võitjaks rugbys olid Ameerika Ühisriigid, kes siis olid rugbys ainukeseks osavõtjaks ja omasid võitja nime ühegi võistlusest.

Pariisist Colombes'i matshile Prantsusmaa—Rumeenia.

Nagu kogu olümpia mängude, nii ka ühe nende osa — rugby turniiri teatavaks tegemiseks suurele publikule on Pariisis tehtud võimalikult kõik. Metropolitan'i (maa-aluse raudtee) vagunites, kus rahvahulk sõidul alaliselt läbi voolab, leiduvad plakaadid teadaandega rugby turniiri kohta. Need on seda silmapaistvamad, et metropolitani vagunites muid reklaami plakaate väga vähe. Olümpiaadi hääks reklaami teevad kaudselt ka kaubamajad. Suurtel bulvaaridel on väljapandud nende hiiglamõõdulised reklaamid, millel kujutatud momente rugbyvõistlustelt. Need reklaam-

lõuendid, mis õhtuti heleda elektriga valgustatud, tõmbavad oma pääle laialdast tähelepanu.

Matshi päeval oli korraldatud mitmest Pariisi punktist eriautobussi ühendus Colombes'iga. Gare Saint-Lazare'i ees, kus raudtee Colombes'i läheb, pikad suurte autobusside ja taksimootorite read. Juhid, sõita soovijate tähelepaneku tõmbamiseks, hüüavad alaliselt: „Voilà Colombes, voilà Colombes!“ Suure Saint-Lazare'i jaama-hoonesse sisseastudes igalpool — Prantsus- ja Inglisekeeles teated matshi ja olümpiaadi kohta. Pileti kassad, platvormidel ja ka veduritelgi silmatorkavad plakaadid „Jeux Olympiques“, „Stade Olympique“ jne. Kell 12—3 päeval liikusid rongid Argentineil teeharul ainult St. Lazare'i ja Colombes'i vahel. Vahepeälsete jaamadega oli matshi ajaks ühendus lõpetatud. Üllatuseks oli Pariisi—Colombes'i vahelise piletihinna tuntav kõrgendamise, mis suuri kõnelusi tekitanud. Kuna sõit Pariisist Colombes'i ja tagasi — aller et retour harilikult maksab 1 frank 70 santiimi, olid matshi päeval piletid 5 franki! Selle hinna eest sai sõita uude Gare Olympique'i, mis Colombes'i alalisest jaamast 600 mt. kaugemal.

Sõit läbi majade ridade vahelt. Majade aedades rohkelt õitsvaid sireleid. Colombes'i uude Gare Olympique'i jõudmiseks kulub 15 minutit. Jaamast veel 1000 meetrit kuni staadionini. Minna tuleb mööda uusi olümpiaadiks rajatud tänavaid, mille sillutamine alles käsil. Kogu tee jaamast staadionini mõlemal pool äärel täis uusi vähemaid ja suuremaid hooneid. Pea kõik ainult restoraanid ja barid. Väljariputatud kõigi rahvuste lipud, kuna baride nimed kõlavad: „Athletic-Bar“, „Bar des Sports“, „Bar Olympique“ jne. Paljud barid alles ehitusel ja töö elavalt käimas. Tänav, mida mööda liikuda tuleb, täis veel mitmesuguste muude asjade müütajaid. Müüdi „olümpia“ trakse, müüdi „olümpia“ sokke ja kõiki, kuid see kõik oli ja on ikka „olümpia . . .“.

Vähe maad enne staadioni rida „Village olympique'i“ väikseid maju, kus ruumi tuleb üle tuhandele võistlejale. Majad õige väiksed ja kerged, seinad värvitud kollaseks, aknaraamid siniseks, katused kaetud punaste kividega. Iga majakese vahel ainult mõni samm.

Siis staadion. Suur uus ehitus, kuhu mahub teatavasti 60.000 päältvaatajat. Täidetud esimesel matshil ainult kolmandiku võrra. See publik oli väga elav. Kõmin ja kära juba pool tundi enne matshi. Publiku suurem osa odavatel kohtadel, millede kõige väiksem hind 4 franki. Kuid nende pileтите omanikud ei olnud oma kohtadega, mis mänguvälja otstel, rahul ja algasid pääletungi. Iga koha liigi jaoks on oma sissepääsu väravad, kuna päältvaatajate ruumis eralduseks olemas raudaiad, mis ulatavad rinna kõrguseni. Mitmed tuhanded odavate kohtade omanikke hakkasid äkki liikuma, roniti üle aedade ja asuti parematele kohtadele, mille hind kuni 50 franki. Pariisi õhtulehed kirjeldasid seda sündmust kui mõnda mässu. „L'Intransigeant“ kirjutas oma märkustes matshi kohta, et „mässulised algasid pääletungi suure kisa saatel maratoni tribüüni paremalt tiivalt. Sinna saadeti suur hulk poliitsei-agenta, kes aga endist seisukorda jalule ei jõudnud seada. Samal ajal algas aga mässuliste pääletung vasakult tiivalt . . .“ jne. See sündmus läks tegelikult suure kisa saatel ja tagajärjeks oli, et odava kohalistel platsidel oli päältvaatajad matshi päälealgamisel kõige vähem. Üks aeroplaan tegi staadioni kohal madalaid tiire, filmioperaatorid seadsid oma aparate kohale ja pääle selle kui meeskonnad väljale olid ilmunud ja terwitustega vastu võetud, võis 8-da olümpiaadi võistlustsükli kuuluv esimene matsh uuel olümpia staadionil algada.

Matsh.

Rugby, mis pärit Inglismaalt, on Lääne-Euroopas üldiselt rohkelt harrastatavaks ja publikule pea enam huvitavamaks vaatle-

Kõige paremaid Simson
jalgrattaid „Elite“ ja
motorrattaid „Alba“, „Keni“ ja „Ribi“

müüb odavalt

O/Ü. „Systema“

Tallinnas, S. Karja t. 11, kõnetr. 709.

KUJUTUD SUVE SPORDI RIIDEID

SOOVITAB END. M. G. BÖCKLERI KUD. VABRIK
 VENE T. № 11.

misalaks kui jalgpall. Vähemalt Prantsusmaal on rugby enam tähelepandavamaks alaks kui jalgpall. Teatavasti on rugby pall pikergune ja teda lubavad määrused mängida nii jalgade kui kätega. Kuid rugby veetlevus publikule seisab neis momentides, kus võistlejad vastaspoole mängijate kinnipidamiseks vastasest kinni haaravad, kehast, jalgest jne. Tekivad maas hunnikud mängijatest, kes palli omamise pärast võistlevad. Ei ole seda laialdast mängu, mis jalgallis. Mõlemad meeskonnad, kumbagis 15 mängijat, on alati palli läheduses koos. Siin võideldakse iga meetri pärast. Mida lähemal vastase väravale, seda rohkem shansse punktide omamiseks. Et vastase väravale, värava out'ile lähemale pääseda, selleks tarvitatakse kõige sagedamini lööke külje out'i. Nende abil viiakse mäng vastase väravaliinile lähemale, sest läbimurretega ei ole see alati võimalik. Rugbys arvestatakse punktidega. Nii annab 3 punkti, kui ühel mängijal läheb korda läbi minna vastase värava out'i liini taha ja sääli palli maha panna. See annab päale selle õiguse teha ühte lööki väravasse. Kuid värav rugbys on päalpool jalgpalli värava põikpuud kahe kõrge posti vahel, millel üleval põikpuud ei ole. Nii rugbys väravavahi kohta ei olegi. Väravast läbilöömiseks pannakse pall pikerguse otsaga maa sisse püsti ja väravasse löömisel saab lööja 2 punkti. Päale selle on veel kolmas võimalus punktide omamiseks, s. o. mängu sees otsekohe väravast läbi lüüa. Kuid harilikult tuleb seda vähe ette, sest löögiks valmistamiseks mängu sees ei anna vastased kergelt mahti.

Mängus rumeenlastega domineerisid prantslased täielikult. Nende „15“ oli igas liinis parem rumeenlaste „15-st“. Tagajärg oli väga suur, nimelt 61 punkti 3-me vastu prantslaste eduks. Esimene poolaeg oli 19:3.

Suure lüüasaamise päale vaatamata said rumeenlased kiituse osalisteks. Öhtulehtedes, mis 2 tundi päale matshi välja ilmusid, oli matshi kirjelduste all mitu veergu. Rumeenlasi nimetati tõsisteks atleetideks, kes hästi mängivad ja häid väljavaateid suuremaks edenemiseks omavad. Nende osavõttu turniirist on väga hinnatud. Varemalt kirjutasid Pariisi lehed, et Rumeenia mängijatel raha vähesusel tuli Pariisi sõitu — 4 ööd ja 3 päeva — teha kolmandas klassis. Avaldati kaastundmust ja märgiti, et Rumeenia atleedid on ehtsad sportlased,

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, S. Kurja tän. 10, telf. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge

Peale selle soovitan ladust

ülrikonna- ja palitu riidet.

Nööpe igas suuruses, haake ja snalle jne.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

kes ka raskel olukorral teevad kõik. Üldse oli rumeenlaste turniirist osavõtt endi rahvuse ja spordi tutvustamiseks väga häa abinõu.

Siin tuleb märkida ka meie jalgallimeeste eeloleva esinemise kohta Pariisi jalgpalli turniiril, et nende esinemine kujuneb loodetavasti samaks, mis oli rumeenlaste oma. Kuid seda mitte tervelt, sest loodetavasti meie jalgpallimehed Pariisis ei saa sarnase ränga kaotuse osaliseks, kui rumeenlaste kaotust rugbys jalgpalli jaoks võrrelda 12:0-gia.

O. L.

Pariis, 4. mail.

SPORT LEEDUS.

SPORT LEEDUS TÕUSUL. — EESTI MÕJU LEEDU SPORDI PÄÄLE.

Oma kõigelahemate naabrite — Soome ja Läti spordi olukordadega on meie spordi harrastajaskond juba üldiselt tuttav. Soome ja Läti kõrval on Balti riikide reas meile lähedaseks Leedu. Viimasega on meil

Kubiliunaite-Garbacauskiene.

spordiline läbikäimine, mis praegu elavamaks minemas, alustatud juba ligi kahe aasta eest.

Lugejatele pildi võimaldamiseks Leedu spordist toome käesoleva kirjutuse, milleks andmete saamiseks meie kaastöeline pööras Leedu väljapaistvama spordiorganisaatori ja sportlase S. Garbacauskas'e

poole. Viimane on meie jalgpallimeestele, kes Kaunas't mitmel korral külastanud, tuntud kui Leedu spordiliikumise dirishent. Meie jalgpalli esitusmeeskonnale ja TJK ja Kalevi meeskondadele on tema juhtimisel osaks saanud alati kõige sõbralikum ja parem vastuvõtt. S. Garbacauskas, kes kergespordis neljakordne Leedu rekordimees ja Leedu jalgpalli esitusmeeskonna kapten, tunneb isiklikult suurt sümpaatiat Eesti spordi kohta. Ühtlasi ka spordiajakirjanikuna töötades on ta poolt mitmes Leedu ajalehes ja -kirjas seni ilmunud rida kirjutusi ja ülevaateid, nii et Leedu spordipublik meie spordisündmustest on järjekindlalt informeeritud.

Allpool toodud ridades on S. Garbacauskase avaldustele juure lisatud andmeid meie kaastöölise poolt, kes Eesti jalgpalli esitusmeeskonna Leedu sõidul kaasas oli ja sealsete oludega ka koha pääl tutvunenud.

Leedus, kus kolme miljoni elaniku ümber, oli sport enne ilmasõda võrdlemisi vähe tuntud ala. Esimene rajav alus Leedu spordile pandi 1919. a., kus Dr. Slizis'e, teatritegelase Oleka ja S. Garbacauskase algatusel asutati esimene Leedu spordiselts. Kuid mitmesugustel põhjustel

likvideerus see selts. 1920. a. asutati LFLS (Lietuvos Fisinio Lavinimosi Sajunga — Leedu kehalise kasvatusse selts), mis läinud aastani püsis Leedu suurema spordiseltsina. Samal 1920. a. asutati ka teised seltsid, mis praegu väljapaistvamad. Need olid K S K (Kauno Sporto Klubas), millesse koonduvad hulka Kaunas elutsevaid välismaalasi ja teiseks juutide selts Makkabi. Viimane omab tugevat organisatsiooni. Tal on provintsis üle 30-ne osakonna ja omab 4.000-nde liikme ümber. Selle juures veel hää ainealine alus

S. Garbacauskas.

1922. a. asutati Lietuvos Sporto Lyga — Leedu Spordiliit. Initsiatiiv selleks oli kolme isiku poolt, kelleks olid Bulota, varematal aegadel Tallinnas elutsenud jalgrattasportlane, siis Garbacauskas ja Leedu parem nais-sportlane Kubiliunaite. Samal liidu asutus-aastal hakkasid töötama veel mitu uut spordiseltsi — Kovas (Leedu vana sõjajumala nimetus), katoliikline spordiselts ja naisspordiselts.

Esimesed Leedu esivõistlused kergejõustikus leidsid aset 1921. a. Osavõtjaid oli siis paari—kolmekümne ümber, kuid läinud aastastel esivõistlustel tõusis osavõtjate arv juba 120-ne peale. Sellest arvust oli naisvõistlejaid 30, mis meie vastavast arvust tuntavalt tugevam.

Jalgpallis olid esimesed esivõistlused 1922. Võitjaks tuli LFLS, kuna osavõttis 10 meeskonda. Ühtlasi loodi 1922. a. jalgpallis rahvusvaheline ühendus. Välismaalastest esimesena oli LFLS-il nim. aasta sügisel võistlus Riia YMCA-ga ja siis meie TJK-ga. 1923. a. pidas Leedu oma esimese maavõistluse ja seda Eestiga. See Kaunasel peetud maavõistlus lõppes teatavasti meie eduga. Ühtlasi sai Leedu spordiliit maavõistluse puhul oma valitsus-

selt esimese toetuse — 2000 lit'ti (75 000 m. ümber). Pääle maavõistlust läks Leedus jalgpallis väga elavaks. Võeti vastu Saksa, Läti ja Eesti omadest Kalevi meeskonda.

Nagu S. Garbacauskas kinnitab, andis Eesti-Leedu maavõistlus Leedu jalgpallile suure hoo. Eestlased on seni Kaunast külasthanud meeskondadest oma mänguga jätnud kõige parema mulje, ühtlasi ka õpetust andes, kuidas jalgpallis areneda tuleb. Selles avalduses ei ole mingit liialdust, kui meeletuletada, et meie jalgpallimehed Kaunases maavõistluse ajal said imetluse osalisteks. Pääle võistlusi demonstreerisid meie mehed veel oma paremaid kombinatsioone, mis võeti vastu suure tähepanuga. Siia juure peab märkima, et praegu Kaunases palli löögid jalaküljega, madal mäng, väravahile tagasimängimine kannavad kõik nimetust „Eesti moodi“. See meie jalgpallimeeste harrastamine läks isegi niikaugemale, et kõik Kaunase noored mängijad omale pääle meie meeskonna külaskäiku ostsid „sonimütsid“, mida meie mängijad tookord kandsid. (Praegu on meil ülemindud nooblite kaabude pääle!).

Jalgpallis kestis areng läinud hoajal tugevalt edasi ja Kalev oma Saksa reisilt tulles võitis Kaunase koondust veel ainult 3:2, mängides Leedu nüüdses uues osas Klaipedas (Meemelis) veel 3:2 ja 2:2.

See edenemine avaldus ka organisatsioonil, ja novembris 1923. a. astus Kaunases kokku Leedu jalgpallikongress. Selle loomulikuks tulemuseks oli otsus: asutada Lietuvos Futbolo Lyga — Leedu jalgpalliliit. See kongress, millel oli esitatud 37 seltsi, on seni Leedus spordi alal kõige suuremaks. Vastuvõetud korralduse järele jaguneb liit kahte alaliitu — Kaunase ja Klaipeda omasse. Meistrivõistlustel on lõpuvõistlus kahe alaliidu võitja vahel. Leedu jalgpalliliidu vastu oli paari üksiku seltsi poolt (nende seas ka LFLS!) opositsioon. Toodi ette, et jalgpalli eriliidu asutamine killustamine olla. See opositsioon, kes ei tahtnud tunnustada eriliitude tarvidust, mis mujal on aksiomiks, jäi suurde vähemusse. Nii on uuel jalgpalliliidul tee lahti edukaks tegevuseks.

Üldiselt spordialade järele on Leedus kõige enam harrastatavaks jalgpall, siis kergejõustik, kuna selle järele tugeva suurusena esineb naissport. Järgnevad basket- ja basepall, tennis ja võimlemine. Talispordi võistlustest peeti tänava talvel esimesed kiiruisutuse võistlused. Samuti

asutati tänava talvel jalgrattaselts, kes aland ka raskejõustikule pinda soetama.

Pariisis kavatsevad leedulased esineda 20-ne mehega, selles arvus jalgpallimeeskond ja üksikud kergejõustiklased. Väljawaated Leedu spordi nooruse tõttu neil edukuseks ei ole, kuid tahetakse minna õppimiseks, kiirema edaspidise edu saavutamiseks.

Oma spordi vähese ea pääle vaatamata on Leedul juba kena spordikirjandus ja ajakirjandus, mis oma ulatuse poolest meie omale lähedal seisev. Esimene spordiajakiri „Lietuvos Sportas“ asutati 1921. a. Väljaandjaks oli spordiliit ja toimetajaks naissportlane Kubiliunaite. Selle kõrvale tuleb tuua, et meil veel naisspordi-ajakirjanikud seni täielt puuduvad. 1923. a. hakkas ilmuma praegu käiv „Sportas“, mis ilmub 2 korda kuus. Väljaandjaks on naisspordiselts (jällegi!) ühes jalgrattaseltsiga. Ajalehtedest on suurem spordiosakond „Lietuvos Zinios'is (Leedu teated)“. Palju kirjutusi spordist ja rikkalikku kroonikat toob sõjaväe nädalkiri „Karys (Sõdur)“. Mõlemas viimases — „Lietuvos Zinios'is“ ja „Karys'es“ on spordiosakonna toimetajaks S. Garbacauskas, kes nim. lehtede erikirjasaatjana oli ka Shamonii talispordivõistlustel. Üldiselt valitseb Leedus nähtus, et mitmesugustes üldistes ajakirjades on õige rohkelt ruumi antud spordile. Seda ka mitmesugustes käsiraamatutes ja kalendrites. Kogukas spordiosa on näit. sõjaväelaste kalendris. Pääle selle on broshüüridena väljaantud rida lühikesi käsiraamatuid mitmesuguste spordialade kohta.

Spordi populariseerimine ja tõus Leedu läheb praegu kiire tempoga. Paarikolme aasta pärast astub Leedu paljudel aladel meiega väärilisesse konkurentsi. Seni — jalgpallimeeste sõitude näol on Eesti spordil mõju olnud Leedu sportlase arengu pääle. Leedulased näevad Eesti-Leedu vahelise sportlase läbikäimise veel suuremat elustamist kõige paremal meel. Jalgpallis on kindlad sidemed juba olemas ja eeloleval suvel võtab meie jalgpalliliit Tallinnas maavõistluseks vastu Leedu esitusmeeskonda. Kergejõustikus näeks leedulased samal häälel meie kergejõustiklaste külaskäike Kaunasesse. Et naissport Leedus laialdane ja tugev, siis on Leedu naissportlaste juures suureks sooviks leida kohtamist meie naissportlastega. Leedu pool nähakse võimalikuna ette naissportlaste vahelist kergejõustiku maavõistlust Leedu—Eesti. Ja miks mitte,

kui Lääne-Euroopas on ordinaarseteks juba naiste maavõistlused jalgpallis, hockeys j.m.

Käesoleva kirjutuse juure on toodud Leedu praegused rekordid kergejõustikus. Need ei ole veel rahvusvahelises klassis, kuid see asjaolu loob meie noorematele kergejõustiklastele kohased võistlusvõimalused Leedu kergejõustiklastega.

Suuremateks kohtamisteks Leedu sportlastega eeloleval hooajal on maavõistlused jalgpallis ja läbiviimise võimaluse korral, naissportlaste vaheline võistlus kergejõustikus.

Leedu kergejõustiku meesrekordid:

Jooksud:

60 mtr.	Garbacauskas	7,6 sek.
100 "	"	11,8 "
200 "	"	25,2 "
400 "	Vokičetaitis	59 "
800 "	Vilpisauskas	2:24,9 "
1000 "	luozapaitis	3:02,1 "
1500 "	Cimermanas	4:47,5 "
3000 "	Senkus	11:51,8 "
5000 "	luozapaitis	18:30,1 "
10.000 "	Cimermanas	39:55,2 "

Teatejooksud:

4×100	K.S.K. (Kauno Sporto Klubas)	49,9 sek.
10×100	L.F.L.S.	2:09,4 "
800+400+200+200	K.S.K.	4:03 "
4×1000	L.F.L.S.	4:13,0 "

Tõkkejooks:

110 mtr.	Bulvicius	20,1 sek.
----------	-----------	-----------

Hüpped:

Hooga kõrgus	Garbacauskas	1.67
" kaugus	Steputas	5.75,5
Hoota kõrgus	Bulota	1.21
Kolmikhüpe	Seatz	11.66,5

Visked:

Ketas	Teiserskas	31.90
Oda	"	42.41
Vasar	"	28.88
Kuul	"	10.25,5

Viievõistlus:

Teiserskas	1592 punkti.
------------	--------------

Naisrekordid:

Jooksud:

60 mtr.	Garbacauskiene	8,6 sek.
100 "	Steponaityte	14,9 "
200 "	Garbacauskiene	31,4 "
400 "	Radziulyte	73,7 "
800 "	Ierafinaite	3:29,3 "

Hüpped:

Hooga kõrgus	Garbacauskiene	1.26
" kaugus	"	4,30

Visked:

Oda	Karnaускаite	21.36
Ketas	Garbacauskiene	17.90
Kuul	"	7.50

Teatejooks:

4×100	L.F.L.S.	60,7
-------	----------	------

Kolmevõistlus:

(100 m., kuul, h-ga kaugus)	Garbacauskiene	361 pk.
-----------------------------	----------------	---------

O. L.

PURJEJAHIL ÜLE MERE NING MÖÖDA VÕÖRAID RANDU.

PURJEJAHT „IRVI“ REIS GÖTEBORKI 1923 A. SUVEL.

POOTSMANI ÜLESTÄHENDUSTE JÄRGI HEINO ANTO.

(JÄRG).

Oleme teist päeva merel. Veel kodumaa rand. Eila 9 tunniga läbisõidetud kõigest 37 miili. Kadunud on silmapiirilt Osmussaare tulitorn, ees paistab Hiiumaa, Tahkona majak ning Apollo madaliku reimarid. Tühi on vaikne veteväli, millele koidupuna heidab sametlilla helki.

Kell 8 on meeskond juba jalul: pestakse, keedetakse kohvi ja 10-mal tunnil võetakse juba päikese vanne, sest päike aina heretab pilvita taevas. Roogitakse maha riided ning jahutatakse meriveega päikesest õhetavaid kehi.

Kapten toob välja väikese kodaki ning pildistume esimest korda meie reisil selles looduslikes loomulikus olekus.

Rahulikult liigub „Irvi“ lõigates vaikse sulinaga meripinda, juhitud roolimehest läände — otse Gotlandi poole. Laeval ning kaugel meie ümber valitseb suvise keskpäeva sügav rahu, mida vaid üksiku kajaka ehk mõne teise merilinnu häälitsemine silmapilguks segab. Mehed lamavad tekis kui siud päikese paistel, imedes igaj higiauguga päikesekulda ja nautides vaikust ning rahu, mis pärast linnaelu närvlikku askeldust ja uulitsamüra ihaldavana palsamina hingesse valgub.

Oleme jõudnud Näkmani kohale. Kuumus kerkib järjest. Pootsman vahib igatsevalt üle parda jahedatesse voogudesse, kuid suplema minna on võimata,

sest „Irvi“ loobib usinasti tasast talupoja sörki. Võib veel jalameheks jääda keset merd. Võeti siis soodi ots, seoti ümber keha ja — vupsti — pea ees ahtri pealt merre, nii sügavalle, kui kellelgi tiivad kandsid. Pootsmanile järgnes kapten, siis jung.

Õhtueel kõlgume mitu tundi abitult paigal. Aeg-ajalt tõuseb meripinnal kerge virvendus; teadagi, võtame meie igat seesugust mängimist kui päris tõsise asja algust ja aina seame ning rakendame purjude kallal. Tont võtku lõpuks seda õõni jändlevat tuuleõhku! Sellest hoolimata sõitsime 3. juulil ikkagi 92 miili läbi.

Õösel avaldasid pootsman ja majandusülem unes rahutuse märke. Ülemäärasest kõrvetamisest päikese käes on mehed saanud nahapalaviku. Et laeva apteegis peale joodi muid arstirohte pole, kirjutab kapten kumbalegi veerand naela magedat võid pealemäärimiseks.

*

Järgmine päev algas sellega, et hommikul üsna lähedal hüljest nägime. Uudishimuga jälgis ta meid mõni aeg, kuni ta äkki kukerpalli lüües vee alla kadus.

Kella 10 paiku tõusis tuul ja tõi N-V poolt paksu udu kaasa, mis kogu mere mattis. Päikest me sel päeval ei näinudki. Algas igav loovimine udus, üks tund üht ja teine tund teist külgepidi. V-poolt kostab purjeka udusireen, teisest küljest auriku ärev huikamine. Püüame hääle järgi aimata nende kurssi.

Tüürimees, kelle erialaks oli igasuguste skeptiliste märkuste tegemine, kirjutas päevaraamatusse, et „baromeeter jaburdab“, kuna see järjekindlat tõusu ilma ilma poole näitab ning kõigi koputamiste kiuste 77,6 pealt alla tulla ei taha, olgu küll, et ilma kuidagi ilusaks nimetada ei saa.

Tuul paisus järjest tugevamaks, kihutades enda ees kärisenud udupilve räbalaid. Laenus oli tõusnud suureks ja

„Irvi“ kerkis ning vajuks, purustades hooga laine harju, et vesi aina tuiskas. Õhtul kell 19 oli juba 4 palli tuult ning järjest valjemaks teine läks!

Kui meeskond parajasti kajutis õhtust oli söömas, käis ees paki peal vali rakasatus. Järele vaadates selgus et klüüverpoomi terasstaak oli katkenud ja poom tõmbus laente tantsitades vibuna looka.

Pootsman pistis kiruma: „Vaata sulle, kurat, baromeeter ja varustus puha!“

„Laev pidi ikka kauge reisi jaoks kõigiti korda seatud olema“, viskas tüürimees kihvtiselt vahele.

„Poisid puha tekki!“ käratas kapten. „Nüüd pole aeg filosoferimiseks!“ Ja kribinal-krabinal võeti klüüver alla, ning seati asemele väike tormiklüüveri siilak ja rehviti ettevaatuse pärast ka kroot.

„Irvi“ aga jooksis ka vähendatud purjedega hoogsalt edasi läbi pimedada ja uduse öö, heites oma laternate puna-rohelist helki laine vahutavaile harjule.

*

5. juulil esiteks samalaadi ilm: udu, tuul ja — järjest tõusev baromeeter. Ei ole otsa ega äärt pilgetel, mis tüürimehest-koka poolt baromeetrile kaela sajab. Ja muugi meeskond ei söanda enam seda imelikku riistapuud kaitsta, peale kapteni, kes baromeetri poole hoiab ja arvab, et ilmaklaas ennast udustest vahejuhtumistest eksitada ei lase, ning et ilus ilm alles ees on.

Ja oligi. Keskpäeval lahkub udu ning otse meie ees paistab Gotlandi N-poolne maanina, esimene võõras rand meie reisel.

„Maa! Maa!“ karjuvad argonaudid, nagu omal ajal Kolumbus. Siinsamas ka tulepoi, millest meie sõidutee mööda viib ja esimene võõras reimar, mis ka kohe kaardil leitakse.

Udu on kui käega pühitud. Ülesti on peakohal sinitaevas ja naeratav päike.

Sõidame pikki Gotlandi kallast. Rand kohati liivane ja kõrge ning tuletub meelde

Alati ladus Inglis- ja Saksamaa vabrikute

JALGRATTAD

Kõige suurem jalgrattaosade ladu.
Hinnad väljaspool igasugust võistlust.

KONTZENTRA

Pikk tän. nr. 39 Tallinn Kõnetr. 8-62

Tiiskrit. Siin-seal tuuleveskid ja punaseks värvitud majad. Torkab silma rohke arv kiriku torne.

Olgugi, et sõidame kalda ligidal (meri on siin sügav), tahaks siiski vahest ka binokliga maastikku vaadata. Kuid ka selle kohta on meeskonnal omad eelarvamised. Kõige paremini saab seda ikkagi vaid kapteni silmade järgi reguleerida ja kuna viimane seda tihti orienteerumise juures meri- ja kaldamärkide otsimiseks tarvitab, siis ongi poolametlikult keelatud seda puutuda.

Kohal, mis kaardi järgi Saxhammar-sudde nime kannab, näeme terve rea kõrgest liivast merirannast järele jäänud liivakivi sambaid, mis väljanäevad, kui salkkond kentsakatesse poosidesse kivistunud muinaskangelasi.

Õhtueel algab täieline vaikus ja pootsman, kes terve kogu õngi ühes võtnud,

püüab kala, mis aga mingit tagajärge ei anna.

Õjooksul, kui tuul uuesti tõusis, sõidame Stenkirkenhuki ja paarist teisest tulitornist mööda, millede nimed kapten blinkide iseloomu järgi kindlaks tegi.

Juba roosatab idataevas ja kahvatavad öösi nii temperamentlikult vilkunud majakate tuled. Päike suur ja punane kerkib silmapiirile ja süütab põlema meie ees mäe veerul läbi selge hommikuse õhu valendava Visby tornide tipud ja kõrgete majade aknad.

Visby lähedal ajavad kaks valget reisi-jate aurikut meist mööda ja kaovad kõrge sadamamuuli taha. Linn on asetonud terrassina mäe küljele ja upub aedadesse, seepärast ei avalda ta merelt nii kompakset muljet, kui Tallinn omade majalademetega; igatahes näib Tallinna üldvaade merelt imponeerivamana, kui Visby oma.

(Järgneb).

RAHVUSVAHELINE POKSIRING.

„CARPENTIER ON ALATI CARPENTIER“.

Georges Carpentier, endine poolraskekaalu ilmameister ja Euroopa kuulsam poksija, on pääle pikemat vaheaega jälle tagasipööranud poksiringi. Ta „tagasituleku“ matsh oli määratud pidamisele 27. apr. Viinis. Matshi areeniks oli Viini suurem jalgpalliväli — First Vienna Football Club'i päraltolev Hohe Warte. Kuid et varemalt matshi pidamiseks määratud päeval — 27. apr. tugevalt sadas, siis tuli matsh edasi lükata ja see leidis aset 1. mail. Carpentier vastaseks oli inglane Arthur Townley. See mees on väga kesk-pärane Euroopa poolraskekaallane ja suurema väljapaistvusega. Ta ei ole mingi „champion“ ega ka „coming man“. Keskpärase poksijana on tal oma 27 eluaasta juures pikk rida võitused ja sama palju kaotusi. Märkida on, et ta varemalt võitnud Dick Smithi 7-me roundiga, kuna Carpentier'l selleks aasta hiljem kulus 8 roundi.

Peetud matshil ei seisnud küsimus selles, kes võidab. Inglise pidi paratamatult saama knock-out'i. Prantslasi ja teiste rahvuste poksiharrastajaid huvitas ainult, mitmendal minutil see sünnib. Prantsuse lehed kirjutasid juba ette, et „kui Carpentier omab ikka endiselt veel

oma kuulsat parema käe „direct“i, oma pääletungi ja üldist löögi (punch'i) kindlust, siis peab ta võitma kiirelt otsustava knock-out'iga. Siis võime meie (prantslased) ütelda, et „Carpentier est toujours Carpentier — Carpentier on alati Carpentier!“

Kaalumisel oli Townley 90 ja Carpentier 79 kilo. „Just nagu Jersey-City's, enne Dempsey — Carpi matshi, kus Dempsey oli 90 ja Georges 79 kilo“, ütles Carpi manager Descamps. Kuid talle vastati, et Dempsey ei olnud Townley!

Matshi algul katsus Townley võidelda „corps à corps“, kuid ta sai otsekohe tunda Carp'i ülekaalu. Enne esimese roundi lõppu oli Townley juba mõneks sekundiks pikali löödud. Teise roundi algul oli selge, et matsh otsustub kõige lähematel minutitel. Carpi vasaku sirglöök sules silma inglasel ja samas saatis teine vasaku sirglöök inglase neljaks sekundiks põrandale. Townley tõusis vaevaga üles, kus uus löök ta saatis põrandale kaheksaks sekundiks. Uuel ülestõusmisel saatis Carpilt antud löök Townley lõpulikult põrandale. Teisest roundist oli kulunud 58 sek. Seega vältas võistlus 3 m. 58 sek.

Kuna Prantsuse ja Inglise vahekohtunik Carpi viimast lööki täiesti määrustepära-

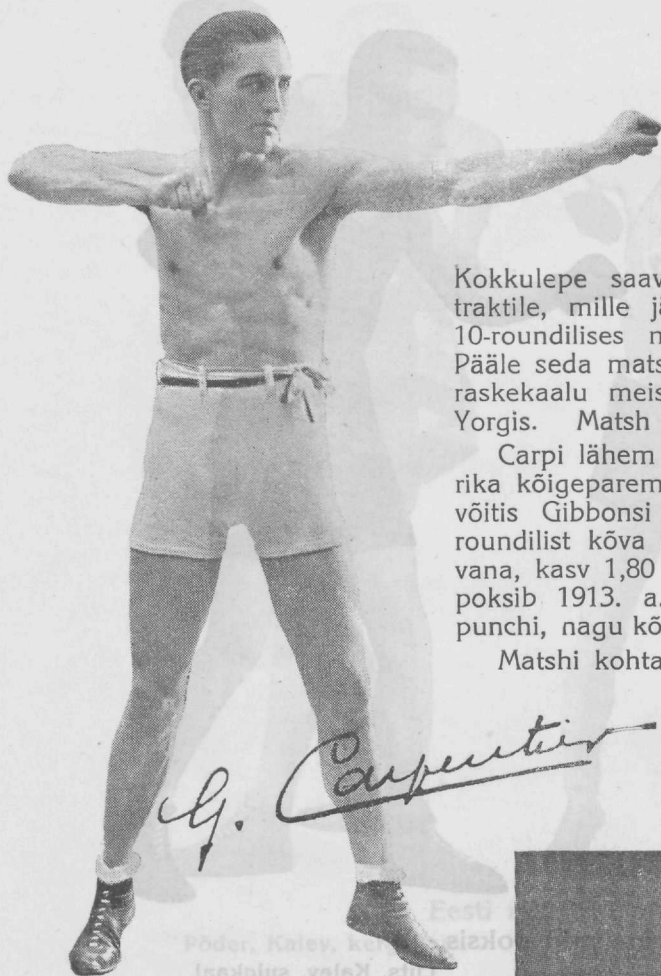
MATSH CARPENTIER — TOM GIBBONS KINDLAKS-MÄÄRATUD.

Aprilli lõpul jõudis Ameerikast Pariisi Ameerika tuntud organisatsioon Jack Curley. Ta sõidu eesmärgiks oli kokkuleppe saavutamine matshiks Carpentier — Tom Gibbons.

Kokkulepe saavutati ja Pariisis kirjutati alla kontraktile, mille järele Carpentier 30. mail Chicagos 10-roundilises matshis astub välja Gibbonsi vastu. Pääle seda matshi poksib Carpentier Ameerika poolraskekaalu meistri Gene Tunney'ga 4. juulil New-Yorgis. Matsh samuti 10-roundiline.

Carpi lähem vastane Tom Gibbons on üks Ameerika kõigeparematest poolraskekaallastest. Dempsey võitis Gibbonsi ainult punktidega, seda pääle 15-roundilist kõva matshi. Tom Gibbons on 35 aastat vana, kasv 1,80 mt. ja kaalub 76 kilo ümber. Ta poksib 1913. a. saadik. Gibbons omab võimakat punchi, nagu kõik suured Ameerika fighter'id.

Matshi kohta, mis lähema aja suuremaks sündmuseks, on Carpi manager Descamps avaldanud järgmist arvamist: „Gibbons on praegu Ameerika parem raskekaallane,

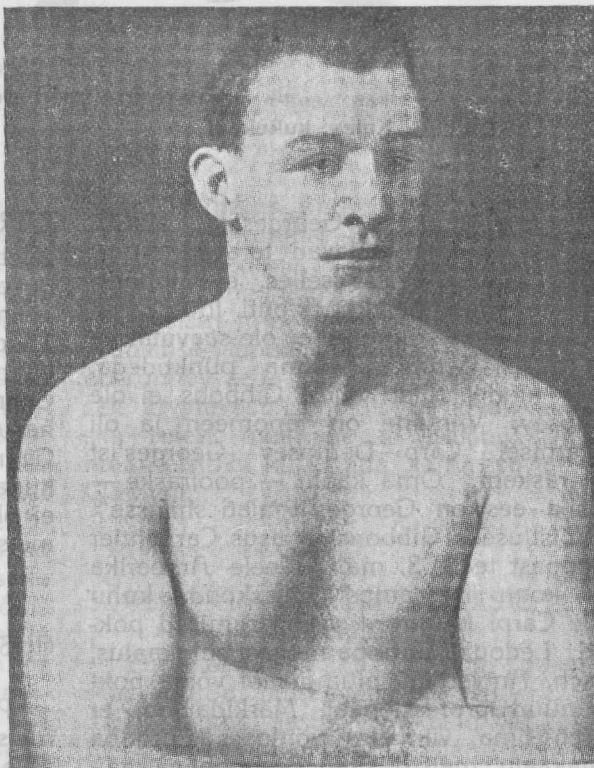

George Carpentier.

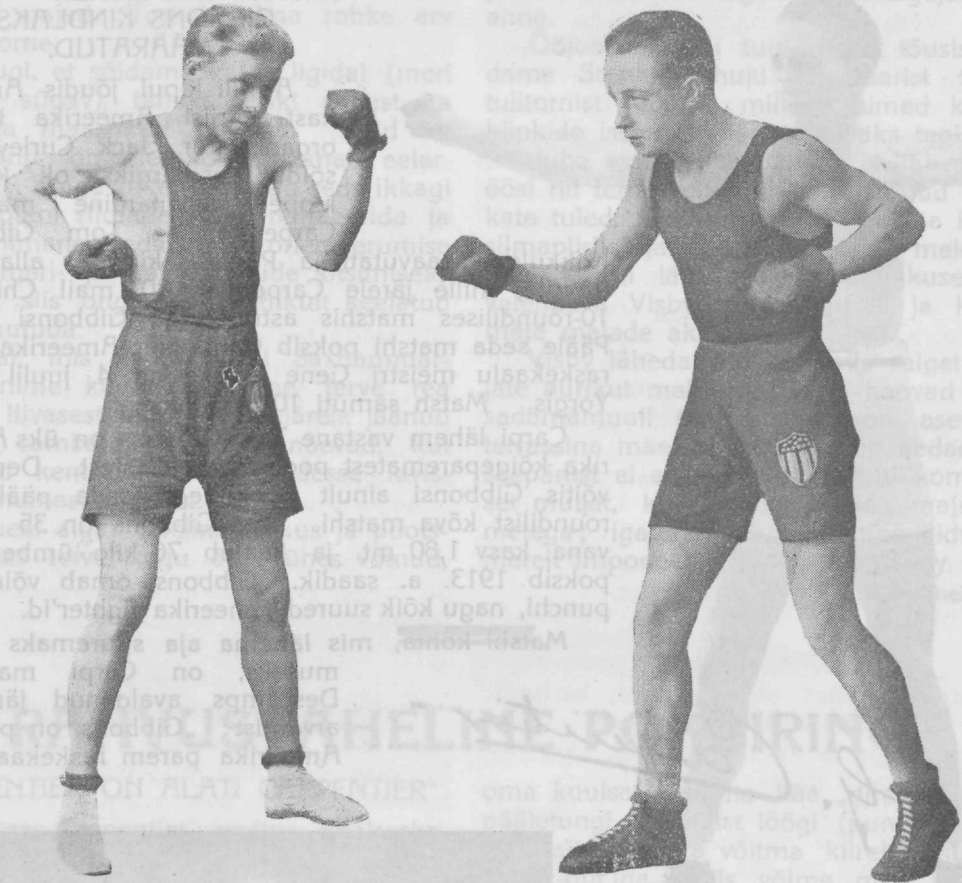
Võitis 1. mail Wiinis Arthur Townley'd 2-sel roundil knock-out.

seks pidasid, avaldas Austria kohtunik protesti. Ja speaker kuulutas publikule, 15.000-ndele inimesele, et „matshi resultaat antakse teada õhtul“, mille kohta poksimatshidega vähe harjunud publik jagas oma kiiduavaldusi.

Matshi korraldajaks oli viinlane M. Haimovici. Pileti hinnad 40.000 — 2 miljoni kroonini (250—11.000 margani). Publik, keda oli siiski vähe — 15.000 inimest, oli tulnud vaatama mitte matshi ennast, vaid kuulsa Carpentier'd. Üldine sissetulek võistlusest oli Eesti rahas 17 miljoni marga ümber, kuid kulud olid üle 25 miljoni. Carpentier üksi sai 450.000 franki (11 miljoni m. ümber).

Arthur Townley.

Eesti meistrid poksis.

Laubert, Kalev, kukekaal.

Luts, Kalev, sulgkaal.

kes ei ole „koogiks“ Georges'ile. Matshi esimesed roundid tulevad teravad. Carpentier taktika seisab selles, et Gibbonsi esimestel roundidel knock-outi lüüa. Kui see neljandaks roundiks ei ole saavutatud, siis peab Georges võitma punktidega, milles kindel tuleb olla. Gibbons ei ole Dempsey. Viimane on fänomeen ja oli kohtamisel Carp—Dempsey Georges'ist kaal raskem. Oma kaalu — poolraske — poksija ees on Georges'il alati shansse“.

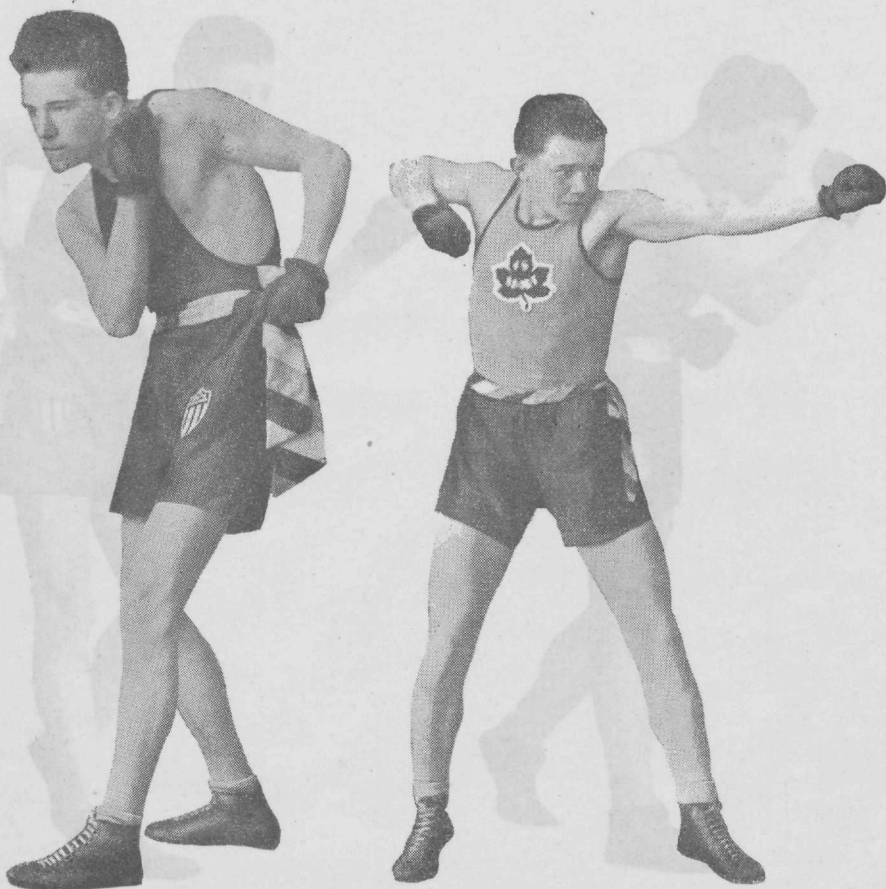
Võistluseks Gibbonsiga asus Carpentier Euroopast teele 3. mail. Teele Ameerika läks kogu Descampsi meeskond, kuhu pääle Carpi kuuluvad veel järgmised poksijad: Ledoux, Euroopa meister sulgkaalus, Fritsch, Antverpeni olümpiaadi võitja poks, nüüd professionaal. Märkida on, et Fritsch oma viimases võitluses Euroopa kergekaalu meistri Fred Brettoneliga näitas oma paremust viimase üle, siis Molinat, Johnny Sullivan ja trener Gus Wilson

KÄRBSEKAALU ILMAMEISTRI VÕISTLUS tuleb New-Yorgis maikuul pidamisele praeguse ilmameistri filipiinlase Pancho Villa ja inglase Frankee Ashi vahel. Matsh tuleb 15-roundiline. Edasi on Pancho Villal ettenäha matsh Ameerika itaallase Frankie Gennaro'ga. Viimase ja Pancho Villa vahel on seni juba 3 matshi olnud, millest Gennaro kaks matshi punktidega võitnud, kuna kolmas viigile jäi. Need matshid ei olnud aga lugevad Pancho Villa ilma-meistri tiitli kohta.

*

LIIS EUROOPA MEISTER POOLRASKEKAALUS.

Pääle Euroopa poolraskekaalu poksimeistri tiitli äravõtmist Battling Siki'lt jäi selle kaalu meistri koht vakandiks. International Boxing Unioni määrusel tuli uue meistri saamiseks Genfis pidamisele matsh

Eesti meistrid poksis.

Pöder, Kalev, kergekaal.

Palm, Sport, kerge-keskaal.

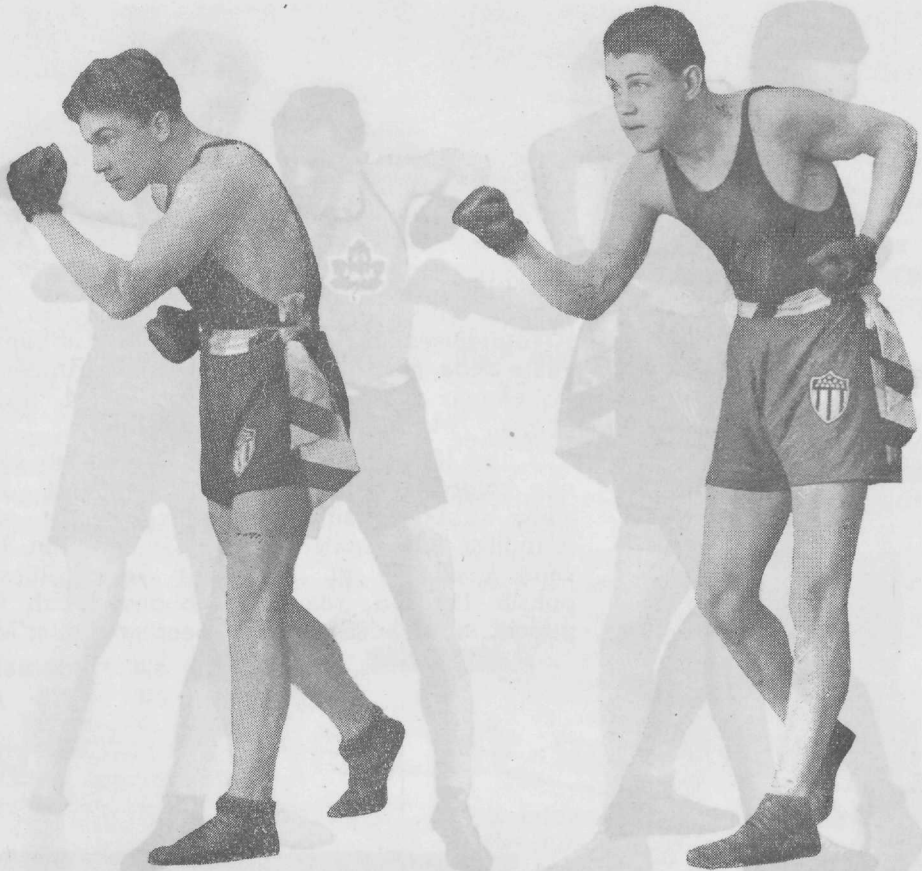
Shveitsi meistri Clementi ja Prantsuse meistri Bonneli vahel. Mõlemad on väga keskpärase ja väljapaistvusega poksijad. Neist on Clement, varemalt 1921. a. lüüa saanud Townley'lt, kes nüüd Carpentier'le ei suutnud avaldada mingit vastupanekut. Teiselt poolt on Bonnel ainult selle tõttu Prantsuse meister, et Carpentier'il oma rahvuse meistri tiitli kohta mingit huvi ei ole. Selle kohtamise puhul tähendas „L'Echo des Sports“ ette, et ei ole mingit põhjust uskuda, et sel matshil Euroopa meistri tiitel oleks tegelikult otsustamisel. Need poksijad ei ole kohased omandajad selle mantli jaoks, mida Battling Siki võitis Carpentier'lt. Kuid matsh peeti ja selle võitis kergelt, kuid ilusa ülekaalu juures shveitslane Clement. Matsh oli 20-roundiline. Märgitakse jälle, et tegelikult on Euroopa meistri tiitel shveitslasele Clementile õhke, kuna see ei vasta ta poksija kvaliteedile. Siiski leitakse, et Clementil

nüüd võimalus on seda tiitlit oma visiitkaardile paigutada. Edasi on uue Euroopa meistri ülesanne, peaaegu kohus, väljakuutsuda Ameerika meistrit Gene Tunney'd ilmameistri nime päale matshi pidamiseks. Prantsuse lehed märgivad loomulikuna, et Tunney seda väljakutset nõrgalt vastaselt arvatavasti kindlalt ei võta vastu ja siis tuleb International Boxing Unionil ilmameistriks kuulutada sama shveitslane Clement . . .

*

EUGENE CRIQUI ALGAB UUESTI VÕISTLEMIST.

Eugène Criqui on Euroopa poksijate seas suurem nimi päale Carpentier'd. Ta tõusis läinud aastal sulgkaalu ilmameistriks, kuid kaotas veidi hiljem selle tiitli samas võitmiskohas — Ameerikas — Johnny Dundee'le. Vähe päale seda sai

Eesti meistrid poksis.

Greenbaum, Kalev, keskaal.

Tamberg, Kalev, poolraskekaal.

ta käsi vigastatud, mille järele ta poksimise katkestas. Nüüd pöörab ta käe paranemise järele ringi jälle tagasi. Ta esinemine on Pariisis 1. juunil suures Buffalo staadion-velodroomil. Ta vastaseks on Danny Frush, üks parematest sulgkaallastest. Praeguseks on Danny Frush, kes Inglismaalt pärit, tugevas vormis.

Prantslastel oli kavatsus Criqui't kohe Dundee vastu revanshiks panna, kuid viimane nõudis oma võistluse eest Pariisis 50.000 dollari (18 miljoni marga ümber), pääle selle 3 piletit Ameerikast Euroopasse ja tagasi ja ülespidamiskulud. Prantsuse organisatorid lubasid aga ainult 15.000 dollarit, mida Dundee pidas väheseks.

Matshi puhul Danny Frushiga loodavad prantslased Criqui kohta, et viimane oma võiduga näitab, et ta on endine „suur Criqui“.

JOHNNY DUNDEE LÖÖDUD.

Dundee, ilmameister sulgkaalus on viimati lüüa saanud omamaalaselt — ameeriklaselt Rocky Kansas'elt. Viimane võitis 10-roundilise matshi järele punktidega, kuna ta ekspedeeris Dundee't kahel korral põrandale. Dundee pääsis ainult õnnega knock-out'ist. Samuti õnneks Dundee'le ei olnud sellel matshil mängus viimase ilmameistri tiitel.

*

BERLIINIS TAHETAKSE KORRALDADA MATSHI DEMPSEY—CARPENTIER!?

Tulnud teadete järele püüavad saksalased järeljätmatult korraldada Spree kaldal, Berliinis, kohtamist Dempsey—Carpentier. M. Wolff, Saksa poksiija Prenzeli manager, panna ülemalnimetatud matshiks välja 150.000 dollari (üle 50 miljoni marga).

*

INGLANE TED LEWIS,

endine ilmameister, on Berliinis võitnud Saksa keskaalumeistrit Milenzi. Viimane lõpetas vastupidamise 7-ndal roundil, kus ta oli pörandal kolmel korral — 7, 8, ja 9 sekundi.

*

DEMPSEY — HARRY WILLSI KOHTAMINE
ILMAMEISTRI TIITLI PÄÄLE OTSUSTATUD.

Londoni teate järele on mai esimestel päevadel Ameerika organisaatori Tex Rickardi algatusel jõutud kokkuleppele, mille järele 6. sept. tuleb pidamisele matsh Dempsey ja Harry Willsi vahel. Matshi pidamiskohaks on Jersey-City, kus peeti

matsh Dempsey—Carpentier. Matsh peetakse kõigi kategooriate ilmameistri (s. o. raskekaalu) tiitli pääle.

See teade on üllatuslik, kuna võimatuks peeti, et matsh Dempsey ja Harry Willsi vahel aset võib leida. Seda värviküsimuse pärast, sest Harry Wills on neeger. Nähtavasti on nüüd sellest üle saadud. Ei ole kahtlust, et matsh selle pidamisel tuleb suurem kõigist seni peetud poksimatshidest. Põhjust selleks annab asjaolu, et Harry Willsi peetakse kõige väärilisemaks ja ainukeseks vastaseks Dempsey'le, kes viimast võita võib.

Uppercut.

KODUMAALT

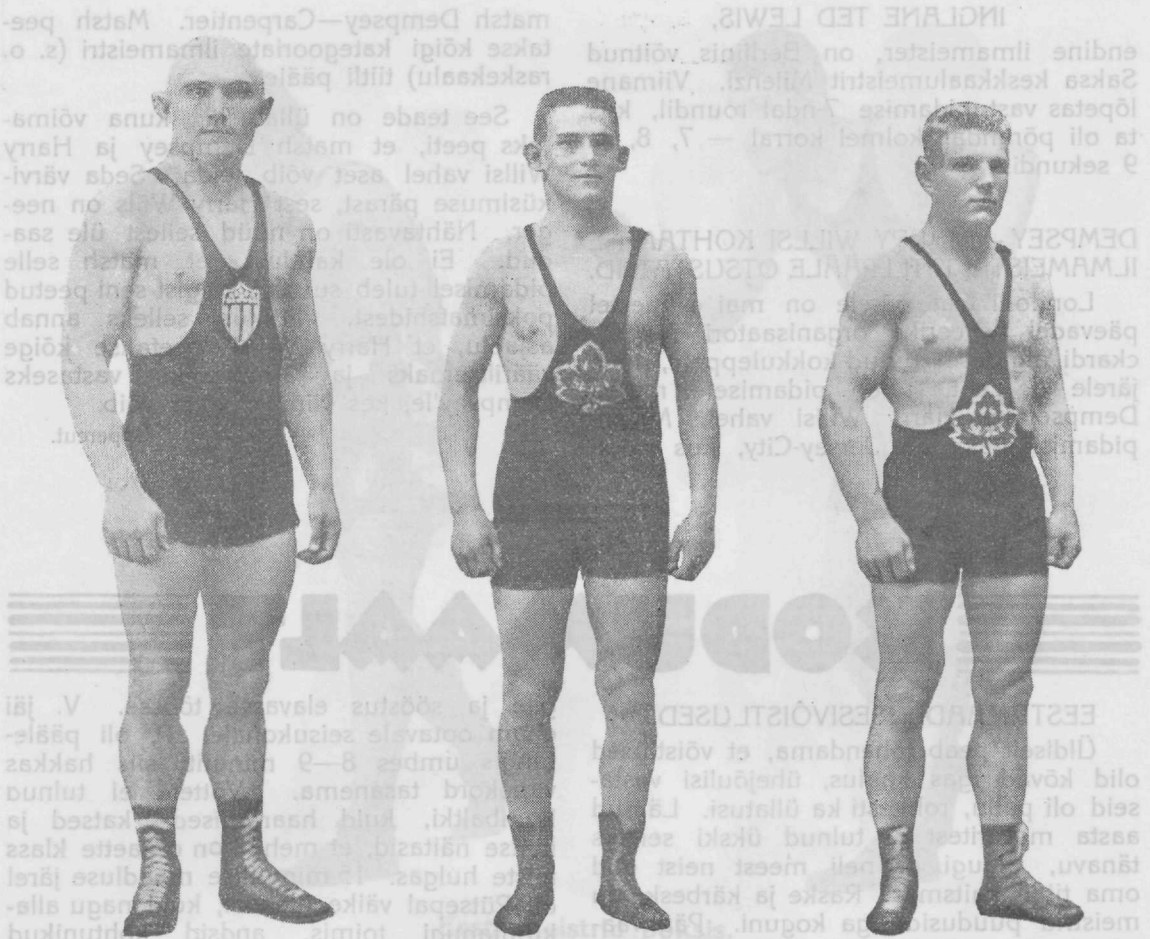
EESTI MAADLUSESIVÕISTLUSED.

Üldiselt peab tähendama, et võistlused olid kõvad igas kaalus, ühejõulisi vastaseid oli palju, rohkesti ka üllatusi. Läänud aasta meistritest ei tulnud ükski selleks tänavu, olgugi et neli meest neist olid oma tiitlit kaitsmas. Raske ja kärbeskaalu meistrid puudusid aga koguni. Päältvaatajaid vähese reklaami pääle vaatamata rohkesti.

Kärbeskaalus tuli meistriks Koolmann. Ta oli oma vastastest palju üle, olgugi et ei teinud nii tublit tööd kui mõnikord varem. See tuleb liiga suure kaalu mahavõtmise ja õppetegevusest tingitud vähese harjutuse arvele panna. Kui ta nüüd järeljäänud aja hoolsalt harjutab, võib ta tubliks kaaslaseks selles kaalus olla Pütsepale Pariisis. Tartlane Volt on ikka endine, jõudu küllalt, kuid oskust vähe. Koolmannilt sai ta töökaotuse, kuid võitis Spordi Volratit parterimaadluse järel. Ka Volrat ei ole edenenud ja maadleb liiga ühekülgset. Tulevikumehed selles kaalus on juniorid: Pärn, Põntson ja Antbak.

Sulgkaalus oli neli kanget ja võistlus nende kõigi vahel esivõistluste põnevam, väljaarvatud Väli—Eigi matsh, mis ei olnud tõsine ja oleks võinud Välile isegi tema loiduse tõttu seljakaotuse tuua. Loodan, et sarnased kokkuräägitud võistlused enam ei kordu. Põnevusega oodatud Pütsepa—Väli matsh kujunes ka tõelikuks huvitavaks. P. asus kohe päaletun-

gile ja sööstus elavasse töösse. V. jäi enam ootavale seisukohale. P. oli päaletungis umbes 8—9 minutit, siis hakkas vahekord tasanema. Võtteid ei tulnud kumbaltki, kuid haaramised, katsed ja kaitse näitasid, et mehed on omaette klass teiste hulgas. 15-minutilise maadluse järel oli Pütsepal väike ülekaal, kuid nagu allakirjutanugi toimis, andsid kohtunikud õigustatult parterimaadluse, et näha kuidas sääl vahekord. Väli tuli loosiga esimeseks pääle ja käänas veel viimastel sekundidel P. hammerlockiga hetkeks silda. Pütsep pääl olles oli nähtavasti liiga ärritatud ja kulutas oma 3 minutit tagajärjetult. Kohtunikud võisid nüüd täielikult tunnistada V. võitjaks. Üldiselt on nende kahe vahekorda raske hinnata. See mida Pütsep saavutab enam kogenud maadleja tehnilise tööga, seda katab Väli suurema jõu ja vastupidavusega. Järgmised kaks: Eigi ja Käpp on eelnimetatud küll palju järel, kuid siiski tuntavalt edenenud. Käpp suutis Pütsepale 15 min. vastu panna, ja peab tunnistama, et ta kaitses ennast kaunilt ja tubliit, tehes omaltpooltki huvitavaid võtteid. Eigi töö ei ole nii läbimõeldud ja ta loodab enam juhuse pääle. Tema ja Käpi vaheline võistlus oli ühejõuline. Võidu sai ta parterimaadluses enam julgema töö eest. Kui Pütsep läheb Pariisiks kärbeskaalu, jääb Väli selle kaalu paremaks meheks, kellele kas Eigi või Käpp abiliseks tuleb. Viimaste vahel tuleb paremuse otsustamiseks veel matshe pidada.

Eesti meistrid maadluses.

Koolmann, Kalev, kärbeskaal.

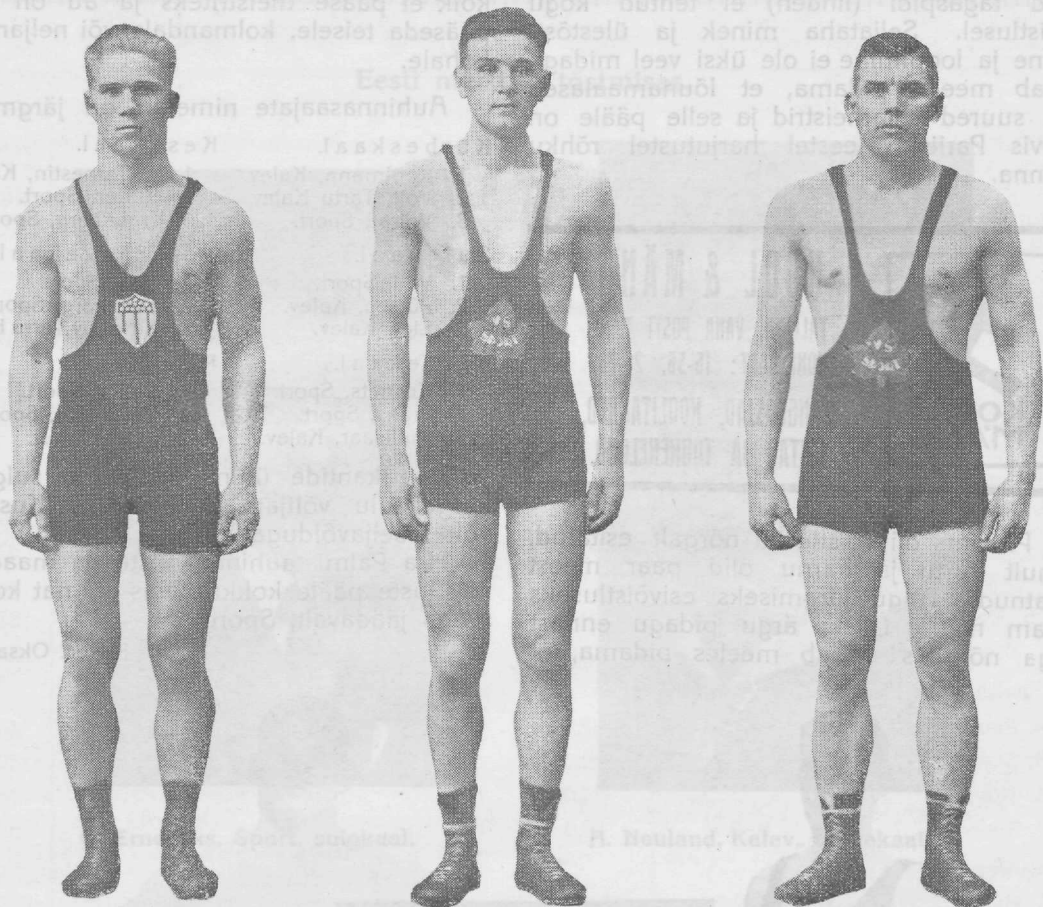
Väli, Sport, sulgkaal.

Kusnets, Sport, kergekaal.

Kergekaalus oli kõige enam osavõtjaid, kes päle Puksi on kõik paljulubavad mehed. Parim neist oli Kusnets. Ta maadleb enam jõuga, omades siiski rahuloldavat tehnikat, mille najal ta võib veel palju edeneda. K. sai seljavõidud kõigist vastastest päle teisekstulnud Praksi. Kullisaar ei omanud harilikku võistlushumoori. Ta maadleb ka enam jõuga ja omab paha viga, tõugata vastaseid ikka matilt välja. Lagle on liiga väike selie kaalu jaoks. Künk ja Grüinbaum on selle kaalu lubavamad mehed, kui praegune harjutusinn neil ikka kestub. — Kusnets on selle kaalu edustaja Pariisis. Teise otsustavad veel matshid Praksi ja Kullisaare vahel.

Keskkaalus oli rohkesti mehi, kuid mitmed neist loobusid vabatahtliselt, saades ühe kaotuse. Rattasepp loobus edaspidisest võistlusest matshi järel Värteriga,

kus kohtunikud ebaõige otsuse tegid. Matsh oleks tinginud parterimaadlust. Olgu Rattasepale öeldud, et maadleja peab suutma kanda siiski ebaõiged otsusi. Meistriks tuli A. Ternestin enne hää õnne kui väljapaistva paremusena. Ta sai töövõidu Laurbergilt ja teises võistluses tuli ta võitjaks Värteri diskvalifikatsiooni tõttu. Kolmandas võistluses loobus vend Viktor tema vastu välja astumast. Kui nüüd Värter võitis Kraanbergi, ei olnud tal sellega tarvis kokku minna ja tuli meistriks. Usun, et meister juba tuleval aastal näitab, et ta tiitli vääriline on. Värter tegi maadeldes A. Ternestiniiga kolm valemõtet, mille tõttu vahekohtunik oli määruste järel õigustatud teda kaotajaks lugema. Puusaheite löömisel ei pannud ta sugugi puusa alla, ega tõstnud ka eestvõõs vastast üles matilt enne heidet, vaid pani jala ette ja tõmbas vastase üle selle. Värteril on karu

Eesti meistrid maadluses.

A. Ternestin, Kalev keskaal.

Loo, Sport, poolraskekaal.

Pohla, Sport, raskekaal.

jõud ja suur vastupidavus, kuid tehnika on koguni algeline. Tõenäolikt tuleb Wärter ikkagi teiseks edustajaks selles kaalus Pariisi, harjutades enne võtteid puhtalt läbi viima, sest sääll ollakse võtete puhtuse suhtes vali. Võimlemine aitaks ka liikmeid paenduvamaks teha. Kraanberg näitab paranemist iga võistlusega. V. Ternestinit on maadlushumoor koguni kadunud.

Poolraskekaalus tuli üllatavalt meistriks Loo, võites töövõiduga Steinbergi. Nende vahelises maadluses juhtis võistlust suuremalt osalt Loo, maadeldes seejuures palju vabamalt kui Steinberg. Viimase halb vorm oli üllatus. Mõlemad võitsid tartlast Kasakovi seljavõiduga, kuid ei saanud seljali noort pärnlust Teearu, kes esines täiesti julgelt ja vabalt nende vastu. T. on kaunikehaline ja hää suurmaadleja materjal, kuid veidi nõrk ja järelandlik veel.

Kui Steinberg esineb Pariisis keskaalus, jääb Loo poolraskekaalu ainsaks edustajaks.

Raskekaalus oli jällegi üllatus. Vana veteraan Kukk, kes oli saanud võistlusteks Helsingist, kukkus ju esimesel õhtul vahva ja tugeva Pohla võövõttest 7 min. 30 sek. seljali. Viimane sai veel töövõidu Kaltmannist ja tuli meistriks.

* * *

Üldiselt andsid esivõistlused pildi, et maadlus Eestis edeneb. Vigasid puudutades peab märkima siiski meeste liiga ühekülgisust ja kartlikkust omavahel, kus ju kõik ammu üksteisega hästi tuttavad. Püstimaadluses viivitakse liiga kaua heitega, kui on soodne juhust ja parteri-maadluses ei viida võtet lõpuni kui see sisse saadakse, vaid antakse liiga hõlpsasti järel, kui vastane vastu paneb. Hei-

teid tagaspidi (lindén) ei tehtud kogu võistlusel. Seljataha minek ja ülestõstmine ja loopimine ei ole üksi veel midagi. Peab meeles pidama, et lõunamaalased on suured sillameistrid ja selle pääle on tarvis Pariisi meestel harjutustel rõhku panna.

kõik ei pääse meistriteks ja au on juba pääseda teisele, kolmandale või neljandale kohale.

Auhinnasaajate nimekiri on järgmine:

Kärbeskaal.	Keskkaal.
1. Koolmann, Kalev.	1. A. Ternestin, Kalev.
2. Volt, Tartu Kalev.	2. Värter, Sport.
3. Volrat, Sport.	3. Kraanberg, Sport.
Sulgkaal.	Poolraskekaal.
1. Väli, Sport.	1. Loo, Sport.
2. Pütsep, Kalev.	2. Steinberg, Sport.
3. Eigi, Kalev.	3. Kasakov, Tartu Kalev.
Kergekaal.	Raskekaal.
1. Kusnets, Sport.	1. Pohla, Sport.
2. Praks, Sport.	2. Kaltmann, Sport.
3. Kullisaar, Kalev.	3. Kuk, Sport.

Vabrikantide ühingu auhinna sulg- ja kergekaalu võitjate vahel võitis Kusnets, võites seljavõiduga Väli.

Hra Palmi auhinna tõste- ja maadlusvõistluste pääle kokku võitis kolmat korda, seega jäädavalt, Sport.

Robert Oksa.

KOOL & MÄNG

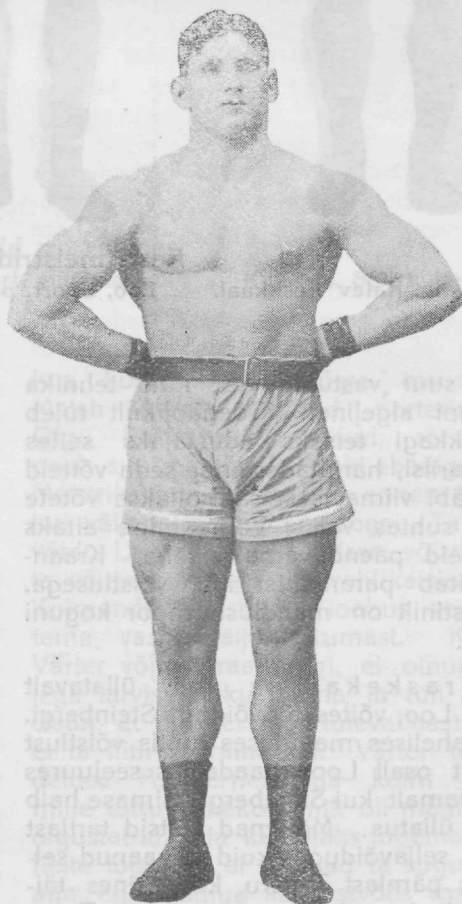
TALLINN, VANA POSTI T. 2
KONETRAAT: 16-56, 21-78.

MÄNGUASJAD, KOOLITARBED,
SÜSTAD JA TOUKERELGUD.

Provints oli võistlustel nõrgalt esitatud, ainult Tartu ja Pärnu olid paar meest saatnud. Tulgu järgmiseks esivõistluseks enam neid! Ükski ärgu pidagu ennast liiga nõrgaks! Peab meeles pidama, et

A. Puusaag, Atleetklubi, keskkmaal.

S. Hallap, Atleetklubi, poolraskekaal.

Eesti meistrid tõstmises.

Eesti meistrid tõstmises.

G. Ernesaks, Sport, sulgkaal.

H. Neuland, Kalev, kergekaal.

H. Tammer, Kalev, raskekaal.

EESTI ESIVÕISTLUSED TÕSTMISES

26. ja 27. aprillil 1924 a.

Võistleja ja kaal	Selts	T õ s t e d					Summa	
		Surumine kahega	Rebimine ühega	Tõukamine ühega	Rebimine kahega	Tõukamine kahega		
Sulgkaal								
1. G. Ernesaks . . .	Sport	70.0	62.5	77.5	77.5	97.5	385.0	
2. A. Richmann . . .	Kalev	80.0	57.5	67.5	75.0	95.0	375.0	
3. K. Kõiv	Atleetklubi	77.5	55.0	67.5	75.0	97.5	372.5	
4. E. Libusk	" "	67.5	57.5	70.0	70.0	92.5	357.5	
5. A. Kask	Sindi Kalju	72.5	52.5	67.5	67.5	90.0	350.0	
Kergekaal								
1. A. Neuland	Kalev	85.0	75.0**)	80.0	95.0(97.5)**)	110.0	445.0	
2. V. Noormägi	Narva Võitleja	90.0	62.5	77.5	77.5	115.0	422.5	
3. A. Schmidt	Atleetklubi	77.5	65.0	80.0	80.0	102.5	405.0	
4. Ch. Roos	Sport	70.0	—	60.0	—	92.5	222.5	
5. E. Brock	Pärnu Vaprus	82.5	60.0	67.5	—	—	210.0	
Keskkaal								
1. A. Puusaag	Atleetklubi	82.5	72.5	85.0	85.0	120.0	445.0	
2. A. Stamberg	Kalev	70.0	65.0	80.0	75.0	105.0	395.0	
3. A. Hüva	Tartu noorsoos.	75.0	60.0	75.0	77.5	100.0	387.5	
4. J. Kikas	Kalev	80.0	65.0	85.0	82.5	—	312.5	
Poolraskekaal								
1. S. Hallop	Atleetklubi	95.0 **)	77.5**)(800)	96.25**)	100.0	95.0	120.0	483.75
2. J. Toom	Sport	95.0(96.25)	65.0	90.0	85.0	112.5	447.5	
3. A. Annuk	Atleetklubi	75.0	60.0	62.5	75.0	100.0	372.5	
Raskekaal								
1. H. Tammer	Kalev	95.0	77.5*)	95.0*)	100.0	135.0	502.5	
2. K. Raag	Sport	97.5 *)	77.5*)	92.5(95.0*)	95.0	125.0	487.5	
3. Tigane	Tartu Kalev	80.0	70.0	75.0	80.0	100.0	405.0	
4. A. Kivistik	Sport	80.0	60.0	70.0	80.0	107.5	397.5	

Märkused: **) ilmarekordid. *) Eesti rekordid.

*

EESTI POKSIESIVÕISTLUSED.

Kukekaal: 1. Laubert, Kalev; 2. Tamberg II, Kalev.

Sulgkaal: 1. Luts, Kalev; 2. Mittov, Nõmme Kalju; 3. Ermann, Kalev.

Kergekaal: 1. Pöder, Kalev; 2. Võrgi, Sport; 3. Bernadt, Kalev.

Kerge-keskkaal: 1. Palm, Sport; 2. Einmann, Sport; 3. Klaus, Sport.

Keskkaal: 1. Greenbaum, Kalev; 2. Kuuskmann, Sport; 3. Kütt II, Sport.

Poolraskekaal: 1. Tamberg, Kalev; 2. Stolzen, Kalev; 3. Gern, Sport.

MITMESUGUST

PAREMAD SOOME TAGAJÄRJED

hoota hüpetes läinud talvel olid järgmised: Hoota kaugus — A. Rubin 321,5, V. Mäki 319, V. Eskola 316, V. Vuorenpää 314, T. Myllymäki 312. Üldse 18 meest üle 3 mtr. Hoota kõrgus — V. Hellen 152,4, V. Vuorenpää 150, U. Kekkonen 149, V. Mäki 149, O. Heinänen 148,5. Üldse 23 meest üle 140. Hoota kolmik — U. Kekkonen 972, V. Vuorenpää 945, V. Mäki 944, A. Niemi 942, V. Hellen 940,5. Üldse 19 meest üle 9 mtr.

*

INGLISE ELUKUTSELISED JALGPALLI-MEESKONNAD

on praegu ringreisil Kesk-Euroopas. Neist on mänginud: Cardiff City Viinis Viennaga 2:0, Tshehi liidumeeskonnaga 3:2,

Bolton Wanderers Praaga Spartaga 3:1, Dresdeni Guts-Mutsiga 3:1, Leipzigi Fortunaga 9:0,

Aberdeen Leipzigi Eintrachtiga 2:1, Magdeburi koondusmeeskonnaga 4:2,

West-Ham United Kölni koondusmeeskonnaga 2:0, Müncheni Gladbachiga 6:1,

Woolwich Arsenal Berliini Preusseniga 5:1.

*

Liddel, kuulus Inglise sprinter, on hiljuti saanud C. J. Hopkinsi käest 220 yardis ajaga 21,4 lüüa. **Antverpeni võitjad** Rudd, Hill ja Thomson ei tulla Pariisi enam võistlema. **Tatu Kolehmainen**, kes läinud kevadel sai murdvaraste käest kuuli reide, on tänavu saanud maanteel treenerides lõhkuva hobuse käest kannatada. **D. V. Duigan**, Austraalia kümnevõistleja, on kümnevõistluse esivõistlustel järgmisi tagajärgi näidanud: 100 mtr. 11,4; 400 mtr. 53,2; 1500 mtr. 4.51,8; 110 mtr. 17,0; kõrgus 177; kaugus 620; teivas 315; kuul 10.36; ketas 30.40; oda 50.57. **J. Thornberg**, olla Rootsisis treeningul heitnud oda üle 65 mtr. **Adolf Huschke**, läinud aastal surnud Saksa kuulsa rattasõitja mälestussamba hääks on praegu Saksamaal suurem rahakorjandus käimas. **Houben** on tänavu juba vähese treeningu pääle vaatamata 100 meetris aega 10,9 näidanud. **Teodor Scheidl**, kuulus Berliini ooperi-

laulja, on sündinud viinlane ja omaaegne tuntud sportlane. Siis esines ta varjunime „Petit“ all. Sarnase nime valis ta kontrastiks oma ligi 2 mtr. kõrgele kogule. Petit nimel seisis kord Austria rekordid kaugus- ja kõrgushüppes. **Slaavia** jalgpallimeeskonna külaskäigul läinud sügisel Konstantinoopolis, pühendas tuntud Türgi komponist Ihsan Bey talle võõruskäigu mälestuseks ühe kaugi valtsi. Nüüd on Slaavia revanssheerimiseks hra Bey'le kinkinud kallihinnalise taktikepi, väljatöötatud kullast ja hõbedast, pähkli suuruse ametistkiviga ja päälkirjaga: „Mälestuseks Slaavialt“.

*

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja tän. 5, Tallinnas.

F. C. Zürich on tulnud tänavuseks Shveitsi meistriks, lüües lõpuvõistluses Nordsterni, Basel 3:1 (0:1). **Ungari—Austria** maavõistlus Budapestis lõppes 2:2 (1:0). **Saksa—Hollandi** maavõistlus Amsterdamis lõppes 1:0 (1:0). **Kölni linnameeskond** on löönud Ungari liidumeeskonda B 3:1. **Luksemburg—Belgia** on ootamatult mänginud 2:1. **Inglise karika** on võitnud Newcastle United, lüües Aston Villat 2:0 (0:0) ja Inglise liigimeistriks on tulnud Huddersfield Town 57 punktiga Cardiff City ees, kes sama palju punkte omas. **Wiin—Berliin** 3:1 (0:0). **Wiini II klass** võitis Budapesti II klassi 4:0. **Elsass ja Luksemburg** võistlesid tasakaalus 2:2 (1:2). **Budapest—Berliin** võistlesid Berliinis 4:1 (2:0). **Uruguay** olümpiameeskond on Hispaania tugevat F. C. Bilbaot löönud 2:0 ja 2:1. **Itaalia** olümpiameeskond on Brünni Makabiga 1:1 mänginud.

o.ü.
„Salus“

Tallinn, Pikk tän. 40,
 Kõnetraat 16-18.

Valmistab ja müüb meesterahva, naisterahva valmisriideid ja koetud kaupsid.

Kõik saadused on valmistatud omas vabrikus kõrgeväärtuslisest materjalist.

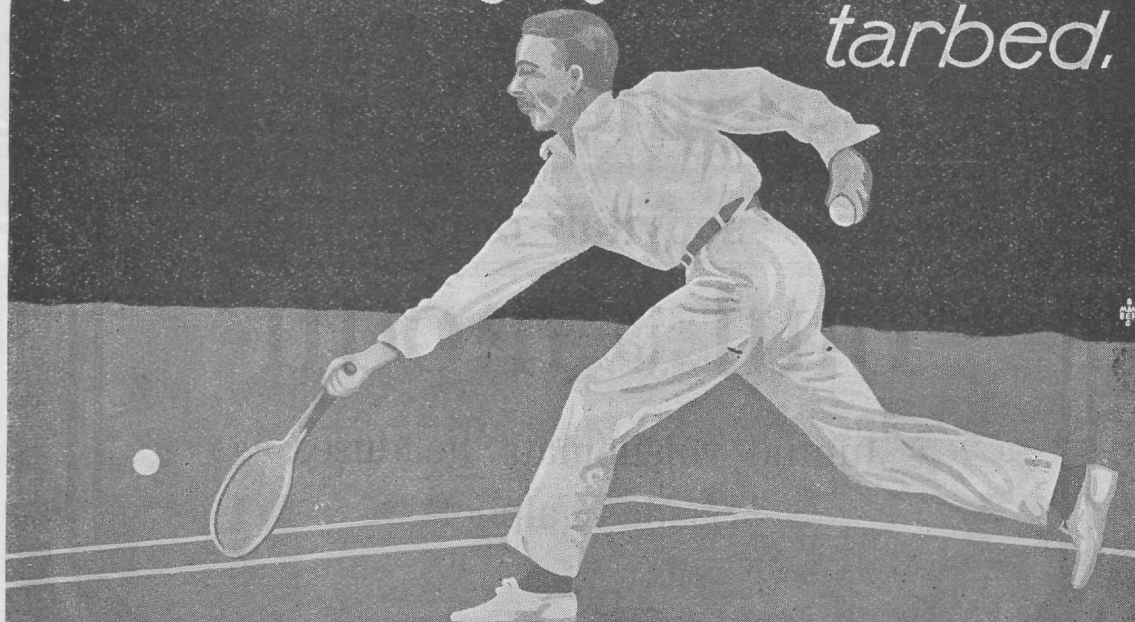
— Eriosakond spordiriiete alal. —

Spordiseltsidele ja klubidele iseäranis kasulikud tingimised.

TALLINNA JAHT-KLUBI
 1924 A
 SUVINE EESKAVA

25. mail k. 12 päeval — lipu tõstmine ja hooaja algus.
1. juunil k. 10 h. — ülemaaline võidusõit — „Puchk'i“ igavesti rändava karika peale — 39 merimiili.
15. juunil k. 10 h. — võidusõidud:
- a) rahvusvaheline — „Gretcheni“ karikas — 15 merimiili;
 - b) ülemaaline — „Palmi“ karikas — 15 merimiili;
 - c) omavaheline — „Konsul Bergi“ karikas — 15 merimiili;
22. juunil k. 10 h. — omavaheline lõbusõit perekondadega.
29. juunil k. 10 h. — võidusõidud:
- a) rahvusvaheline vanadusklassis — „Robert Nelsase“ karikas — 29,5 merimiili;
 - b) rahvusvaheline internatsionaalklassis — „Simsivart'i“ karikas — 29,5 merimiili.
2. augustil k. 10 h. võidusõit kalameestele.
17. augustil k. 10 öht. öösine ülemaaline võidusõit „Oskar Reinhold'i“ öö-karika peale.
28. septembril k. 12 p. — lipu allalaskmine ja hooaja lõpp. —
- Märkus 1: 15. juunil ja 29. juunil ärapeetavatel võidusõitudel on start ja sõidutee ühine.
- Märkus 2: 22. juunil ärapeetava lõbusõidu siht määratakse hiljem kindlaks
- Märkus 3: Peale eelpoolnimetatud võidusõitude korraldatakse veel S. P. S. ja T. Y. K. vaheline võidusõit — Tallinn-Helsingi, mille tähtaeg määratakse kindlaks ühiselt S. P. S. õiga.

Spordi, mängu ja võimlemis-
tarbed.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK - TARTU -
KONTOR: AURULAEVA TÄN 7, TEL: 7-87, LADU: RÜÜTLI TÄN 9, TEL: 602
ESITAJA TALLINNAS: O-U, ESTO" PIKK TÄN. 47, TEL: 10-02.

Täieliku ülevaate

Pariisi olümpiaadist

leiate ainult

„Eesti Spordilehest“.

OLÜMPIA JALGPALLI NÜMBER

Saku õlletehas A/S.

soovitab oma

õlut ja mõdu

tuntud võistlemata headuses.

Saada igalpool!

Ilmameistriks

*saab ainult see, kes
järjekindlalt sööb shokolaadi*

